

RÁKÓCZI

Hírvivő

A RÁKÓCZI SZÖVETSÉG LAPJA

TEMPLOM A TÓBAN

18. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM 2008. OKTÓBER

„A te kezében van szívünk, Uram,
Dófd át szereteted nyílával,
Gyűjtsd fel a lomhákat,
Vezesd vissza az eltévedetteket,
Világítsd meg a vakokat,
Lágyítsd meg a hajthatatlanokat,
Bátorítsd meg a habozókat,
Tanítsd a tudatlanokat,
Gyarapítsd bennünk a hitet,
Gyűjtsd föl a kölcsönös szeretet
lángját,
S újra és újra kérlek,
Add, hogy szereteted gyarapodjék,
Hogy ez az isteni láng
Eméssze föl viszálykodásainkat.”

II. Rákóczi Ferenc

TARTALOM

Templom a tóban 2
A Besey-Tatárik-díjak
és Gaál Dániel-Besey Lujza Sarolta-díjak átadása 3
Új Ifjúsági és helyi szervezetek 3
Meghívó a Rákóczi Klub 2008. II. féléves programjaira 3
A Rákóczi Szövetség 2008. évi ünnepi közgyűlése Sárospatakon 4
XI. Kárpát-medencei Történelemtanár Tábor 5
A Cultura Nostra ajándéktudás 5
Körömi Rákóczi Fesztivál 6
Reneszánsz emlékvé - történelmi vetélkedő Lentiben 6
A VII. bajai Anyanyelvi Tábor 7
Magyar diákok és tanárok IX. találkozója a Magyar Kárvjárán 7
Esztergomi Anyanyelvi Tábor 8
A 25. Nemzetközi Anyanyelvi Tábor Győrött 8
A XX. szentendrei Nyári Főiskolás Tábor 9
Rákóczi-díj átadás 9
II. hagyományörző Turul Ifjúsági tábor 10
Mirovi látogatás 10
XIII. Majki Rákóczi Nap 11
Magyar Hősök Emléknapja Oroszlányban 11
Rákóczi-alapszervezetek megyei találkozója 11
Nemzetközi Történelmi Vetélkedő Oroszlányban 11
Keresztény gólyatábor, Esztergom 12
Felvidéki séták 12
Utazás Kárpátalján a Rákóczi Szövetség képviselőiben 12
A Gloria Victis történelmi vetélkedő elődöntőjének eredményéről 13
Charlotte-Josephine, a Rákóczi-család elfelejtett utolsó ivadéka 14
Jávorka Ádám francia alezredes 14
Mikes Kelemen Versalises-ban 15
A 2008. évi felvidéki ösztöndíj-átadási ünnepségekről 16
Az Esterházy János Emlékötlettség Újjáalakuló ülése 16
CULTURA NOSTRA 2009 16

IMPRESSZUM

RAKÓCZI HÍRVIVŐ

A Rákóczi Szövetség lapja
Megjelenik negyedévenként 1500 példányban
Postacím: 1027 Budapest, Szász Károly u. 1. (IV. 1.)
Telefon: 201-3067, 212-8891
Főszerkesztő:
dr. Koltay András
(e-mail: koltay@jx.ppk.hu)
Szerkesztőbizottság:
dr. Halzl József, dr. Vigh Károly, dr. Ugron Gáspár

Honlap: www.rakocziszovetseg.org
E-mail: info@rakocziszovetseg.hu

CUM DEO PRO PATRIA ET LIBERTATE

Templom a tóban

„Mint Atlantisz, a rég elsüllyedt ország,
Halljátok? Erdély harangoz a mélyben.
Elmerült székely faluk hangja szől
Halkan, halkan a tengerfenéken.
Magyar hajósok, halgatózások,
Ha jártok ott fenn fürgeteges éjben:
Erdély harangoz, harangoz a mélyben.”
(Reményik Sándor: Atlantisz harangoz)

Erdélybe utazni mindig jó. Barátsággal látnak vendégül minket,
gyönyörű városokban és töljelen feledhetjük az otthoni zűrzavart.
Elzárunk odá oda olyan, mintha otthonról tértünk meg végre haza. Mégis,
ennek ellenére is, mindig fáj kicsit a szívünk, amikor Erdélyben járunk.
Nincs most itt az alkalom, hogy felidézsem e fájdalom eredőjét, mert kité
nem rá, amúgy is, maga is hallja az Erdély földjéből föl-föltörő sóhaj.

Erdélynek sok arca van. Akad, amelyek vidámabb - mint úcsörögni
Marosfőn a Mókus vendéglőben, Szarhegyen Jót húzni Ervin atya mise-
borából, Gyimesbükkön elkacserkálni a nyugalmazott állomásfőnökkel -
és van, amelyek kifacsarja az ember szívét.

A Marosvásárhely és Szováta közelében fekvő Bözödjúfalut meglátni az
utóbbiak sorába tartozik. A falu a már dögsgazú diktatúra egyik utolsó
gonoszítotték áldozata.

Bözödjúfalut közelében ugyanis gát épült, és víztározót alakítottak ki,
állítótagosan árvízvédelmi okokból. A 625 méter hosszú, 28 méter magas
gát és az erdőszentgyörgyi víztározó építése a múlt század nyolcvanas
éveiben indult meg, és már a Kárpátok Génuszának dicstelven vége után
fejeződött be. Az építkezés a diktátor által meghirdetett erdélyi falurom-
bolási program legstíkeriltebb akciójaként, szimbolikus jelentőségűvé vált.
Mert árvízvédelem ide vagy oda, a cél egyértelmű volt: a Székelyföld
szívós, szétverhetetlen magyar közösségeinek erőszakos elpusztítása, a
szülőföldtől, otthonuktól, az ősök sírjától való brutális elszakítása, és
nagyvárosok paneltömbjeibe történő száműzése.

1985-ben kezdődött el a falu kltelptése, de 1992-ben még százhu-
szonhat lakosa volt. 1994-re a falu - két, katolikus és unitárius - tem-
plomával együtt teljesen víz alá került, lakosai elköltöztek. Mindössze
tizenkét ház menekült meg a víz romboló árjától. A falubólhek nem fele-
tettek, máig nem hajlandók csendben tudomásul venni otthonuk pusztu-
lását. Évről évre összegyűlnek, a világ legtávolabbi sarkából, kit hová
vevett a sors, ottmar kel útra, és emlékeznek.

A falu első világháborús emlékművét 1996-ban kiemelték a vízből, a tó
melltt kizlakított emlékhelyen az egykorvolt közösség emléket
márványtábla őri, rajta a következő szöveg áll: „A tó fenékén Bözödjúfalut
nyugszik, 180 házának volt lakól szétszórva a nagyvilágban ma is sírjáták.
A diktatúra gonosz végrehajtól (szimbolizálk, és elárasztották, ezzel egy
egyedülálló történelmi-vallási közösséget szüntettek meg, melyben külön-
bözö nemzetiségű és felekezeti családok éltek együtt évszázadokon át,
egymást tisztelve és szeretve, példás békeességben. Innmár a katolikus,
unitárius, görögkatolikus és a székely szombatosok fohással örökre elné-
multak. Legyen e hely a vallásbóke helye és szimbóluma.”

De hogyan lehetne béke, ha nincs, még nincs megnyugvás? Ha ma is,
mindennap - nem mindig látványos, csendes, az anyaország számára talán
alig látható - elkeseredett harcot kell folytatni az önazonosság meg-
őrzéséért, a közösségi identitás megválllásáért és erősítéséért, felvidéki,
délvidéki, kárpátaljai és erdélyi magyarnak egyaránt?

Es hogyan lehetne béke a felkünkben, ha itthon is, nekünk is napi har-
cokat kell vívniuk hitünk, eszméink, gondolataink megmaradásáért?
Hogyan leljünk békét egy olyan világban, ahol a hangoskodók, a tömegeket
poráron vezető véleményformálók tagadják még magának az objektív
igazságnak a létezését is? Azt mondják, nincs igazság, pontosabban, hogy
annyi van, ahányan keresik, és megtalálni vélik. Ez még nem is volna baj,
ha mind egyik vélemény azonos eselyekkel indulhatna, és ha békében
tudnánk egymás mellett létezni. De ez nincs így.

Ha minden úgy marad, ahogy most van, akkor, a költővel szólva: talán
eltűnünk hitrelen, mint erdőben a vadnyom. Ahogy a bözödjúfalusi tem-
plom hanyadól tornya is ledől egyszer. De addig még: napról napra meg kell
vívniuk kicsinyke csatáinkat. Hátba sikerül. Hátba felépülhet még útra az a
templom. Ha nem a tóban, akkor a partján, másutt, bárhol.

Koltay András (főszerkesztő)

A Besey-Tatárik-díjak és Gaál Dániel-Besey Lujza Sarolta-díjak átadása

A Csehországi és Szlovákiai Magyar Kultúráért
Alapítvány 2008. június 24-én rendezte meg a
Besey-Tatárik-díjak és Gaál Dániel-Besey Lujza
Sarolta-díjak ünnepélyes átadását. A díjakat a
nevezett családok alapították azzal a céllal, hogy
elősegítsék és támogassák a felvidéki felsőoktatás-
ban magyar nyelvezet és irodalmat tanuló, és kiváló
tanulmányi eredményeket elérő diákokat. Az
Alapítvány korábbi döntése értelmében a díjat a
Felvidéki Magyar Oktatásért Szakalap finanszíroz-
za. Az átadás helyszíne Esztergomban, a Balassi
Bálint Múzeum könyvtárméjében volt. A díjazot-
tak kiválasztásában minden évben a Pozsonyi és a
Nyitra Egyetemek tanárai segítettek. Az idel díjra
a Pozsonyi Egyetemről egy, míg a Nyitra
Egyetemről három diák nyert jelölést, akik kiváló
tanulmányi előmenetelűk, illetve magas színvonalú
pályamunkájuk miatt kerültek tanáraik által
kiválasztásra. A Pozsonyi Egyetem két gyakorló
iskolájából, a Nagycétényi Magyar Tanítási Nyelvi
Alapiskolából és az Érsekújvári Czuczor Gergely
Magyar Tanítási Nyelvi Alapiskolából is támo-
gatásban részesült egy-egy diák.

Az ünnepséget Horváth István, a Balassi Bálint
Múzeum igazgatója nyitotta meg, majd Kiss Péter,

az Alapítvány Kuratóriumának titkára köszön-
tötte a megjelenteket, aki tájékoztatást adott a díj
kelekezésének körülményeiről és az alapítók
szándékáról.

Az egyetemista díjazottak pályamunkájuk
ismertetése, illetve kísérő tanáraik általi méltatása
után Horváth Istvántól és Kiss Pétertől vehették át

a díjakat, ami anyagi támogatásból, valamint egy
oklevélből állt. A gyakorló iskolák diákjainak tanul-
mányait és versenyeken elért eredményeiket kísérő
tanáraik mutatták be, majd ezt követően átvehették
az őket megillető díjakat, ami szintén anyagi támo-
gatásból és oklevélből állt. Az öt díjazott összesen
105.000,- forint támogatásban részesült.

Az ünnepségre meghívást kapott a
Besey család utolsó élő tagja, Besey
Gyula is, aki azonban magas kora és a
nyári meleg miatt nem vállalta a részvételt,
de Horváth Istvánon keresztül kifejezte
jókívánóságait valamennyi megjelentnek.

A díjazottak:

- 1. Csintalan KataJin - Nyitrai Egyetem
2. Poór Marilanna - Nyitrai Egyetem
3. Szócs Gábor - Nyitrai Egyetem
4. Fekete Tamás - Érsekújvári Alapiskola
5. Borbély Karin
- Nagycétényi Alapiskola

Csáky Csongor

MEGHÍVÓ

a Rákóczi Klub
2008. II. féléves programjaira

Szövetségünk Klubja szeptembertől fo-
lytatja rendezvényeit, amelyekre a Magyarok
Háza Bartók termében (Budapest, V.
Simmelweis u. 1-3.) az alábbi időpontok-
ban kerül sor:

2008. november 5., 17.00 óra

Múlt-jelen-jövő

Bemutatkozik: Párkány felvidéki település
A település történelmét és mindennapjait
a helyi magyar közösség mutatja be.
Szervező: Himmler György,
a Párkány és Vidéke Csalálap vezetője

2008. december 3., 17.00 óra

Ótórati tea

Beszélgetés a Szövetség és a Klub
2008. évi tevékenységéről és jövő ter-
veiről egy csésze tea mellett.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk
a Rákóczi Klub rendezvényeire.
Kérjük, a rendezvényekről
tájékoztatásuk barátait, ismerősöket,
hogy minél többen legyünk!

Martényi Árpád
a Rákóczi Klub vezetője

Új ifjúsági és helyi szervezetek

Legutóbbi közlésünk óta a Rákóczi Szövetség
helyi szervezeteinek száma elérte a 228-at, közülük
a középiskolai ifjúsági szervezeteké a 90-et.
A Szövetség taglétszáma jelenleg 10 484.

Április 2-án Győrött, a Prohászka Ottokár
Katolikus Gimnáziumban, Németh Lőrinc igazgató
közreműködésével bontott zászlót az Ifjúsági
szervezet, 34 diák csatlakozásával. Ugyanezen a
napon a győri Kazinczy Ferenc Gimnáziumban is
megalakult - Németh Tibor igazgató vezetésével -
a Szövetség ifjúsági szervezete, 37 diák rész-
vételével. Mindkét alakuló ülésen részt vett Halzl
József, a Szövetség elnöke, Szabó József alelnök és
Csáky Csongor.

A Sárospataki Református Kollégiumban április
7-én alakult meg az ifjúsági szervezet, 17 diák
kezdeményezésével. Az alakuló ülésen jelen volt
Szatmáriné Tóth-Pál Ildikó igazgató, Szajkó Gábor,
a sátorfalujárhelyi szervezet vezetője, valamint a
Rákóczi Szövetség részéről Ugron Gáspár főtákar
és Csáky Csongor.

Április 22-én Mezőörsön a Magyar Műhely
Alapítvány Gimnáziumában jött létre ifjúsági szer-
vezet, 38 diák részvételével. Az alakuló ülésen
jelen volt Szabó Gyula, az alapítvány elnöke, Rohák
József igazgató és a tanári kar több tagja. A Szö-
vetséget Csáky Csongor képviselte.

Április 23-án a Szövetség elnöke, Halzl József,
Mészáros Kálmán történész és Csáky Csongor vett
részt a zuglói polgári kör rendezvényén, melynek
keretében a polgári kör tagjai megalakították a
Rákóczi Szövetség Rákos Mezője elnevezésű helyi
szervezetét. A szervezet vezetőjének Tamássyné
Bíró Magdát választották. Az eseményen jelen volt
többek között Ráconyi Gábor, Zugló korábbi pol-
gármestere.

Az esztergomi Balassa Bálint Gazdasági
Szakközépiskola és Szakiskolában május 21-én 30
diák alakította meg a Rákóczi Szövetség Ifjúsági
szervezetét. Az alakuló ülés megszervezését
Meszes Balázs igazgató vállalta fel. A szervezet
zászlóbonatásánál jelen volt Halzl József elnök,
Pécsi L. Dániel és Csáky Csongor.

Május 22-én a budapesti Móricz Zsigmond
Gimnázium dísztermében került sor ifjúsági szer-
vezetelakításra. Az eseményen jelen volt Thany
Katalin igazgató, Halzl József elnök és Csáky
Csongor.

A dunabíróvárosi Széchenyi István Gimnáziumban
május 30-án alakult meg a Rákóczi Szövetség
Ifjúsági szervezete, 26 diák és 3 tanár csatlakozá-
sával. Az ifjúsági szervezet létrehozására Szuprics
Tamás, az iskola tanárának közreműködésével
került sor. Az ülésen a Szövetség képviselőiben
részt vett Kiss Péter és Csáky Csongor, akiket
Fábián István gimnázium-igazgató fogadott.

Június 3-án a Váci Placista Gimnáziumban Nyeste
Pál igazgató vezetésével alakult meg a Rákóczi
Szövetség legnagyobb létszámú ifjúsági szervezete,
mínegy 400 diák csatlakozásával. Az ünnepélyes
alakuló ülésen jelen volt Halzl József elnök, Somorjai
Dörfléin Richard és Csáky Csongor.

A trónonl diktatúra alálrásának emléknapján, a
Civitas Fortissima rangot elnyert Balassagyar-
maton, a Szent Imre Keresztény Gimnáziumban
döntött 18 diák, az ifjúsági szervezet megal-
akításáról, Halzl József elnök és Somorjai Dörfléin
Richard jelenlétében. A szervezet tanári vezetését
Zollánszky László vállalta.

A kaposvári Eötvös Loránd Műszaki Szak-
középiskola és Szakiskolában június 17-én 40 diák
csatlakozásával alakult ifjúsági szervezet, Horváth
Miklós iskolaigazgató kezdeményezésére. A szer-
vezet tanári pártfogását Krénusz Ernő vállalta. Az
alakuló ülésre Csáky Csongor látogatott el a
Szövetség részéről.

A soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus
Gimnáziumban június 23-án került sor tisztújító
szervezeti gyűlésre, ahol a gimnáziumban már
lelértérséglzett Kovács Máté helyére Tóth Zsom-
bort választották elnöké. Az ülésen részt vett Tóth
Balázs igazgató és a Szövetség képviselőiben
Csáky Csongor.

Koltay András

A Rákóczi Szövetség 2008. évi ünnepi közgyűlése Sárospatakon

A Rákóczi Szövetség Elnöksége – a sárospataki helyi szervezet elnök asszonya, Tamás Edit meghívására és javaslatára – úgy döntött, hogy a sárospataki országgyűlés 300. évfordulója alkalmából a Szövetség 2008. évi közgyűlését rendhagyó módon nem Budapesten, hanem Sárospatakon rendezik meg.

A közgyűlés így a jóles évforduló jegyében a Sárospataki Rákóczi várban került megrendezésre 2008. május 25-én, vasárnap.

A megemlékezés az Arany János utcai Árpád vezér Gimnázium Makovecz Imre által tervezett épülete előtt vette kezdetét, ahol Haliz József, a Rákóczi Szövetség elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, majd röviden felvázolta a nap programtervét. Ezt

gazda szerepét betöltő Sárospataki Rákóczi Szövetség nevében Tamás Edit, a helyi szervezet elnök asszonya és egyben az ünnepség és a közgyűlés előkészítésében és lebonyolításában oroszán részt vállaló főszervező köszöntötte nagy szeretettel a jelenlévőket, kiemelve az évfordulóról való megemlékezés fontosságát és örömet fejezve ki, amiért a Szövetség közgyűlésének, a Rákóczi szabadságharc eme jeles eseményének az évfordulóján a sárospataki Rákóczi-vár adhatott otthont. Egyúttal kifejezte köszönetét a Rákóczi Múzeumnak a helyszín és az előkészítésekben nyújtott segítség biztosításáért. A köszöntő szavakat Nagy Csaba gyönyörű és megható tárogató-előadása követte, majd Haliz József, a Szövetség elnökének ünnepi beszédét hallgathatta meg a közönség. Haliz József beszédében kiemelte a Rákóczi kor máig ható üzenetét, valamint azt, mennyire fontos a hiteltelenség megszólítása és buzdítása a nemesség érdekében. A Szövetség elnöke egyben köszönetét fejezte ki, hogy a Szövetség közgyűlését a sárospataki vár történelmi helyszínén tarthatja meg. Az ünnepi beszédet a sárospataki Árpád Vezér Gimnázium, valamint a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma diákjainak műsora követte, amelynek keretében a közreműködő diákok énekkel és verssel idézték fel Rákóczi korát. Az ünnepi megemlékezés a várudvaron Nagy Csaba tárogató előadásával és a Szózat elnevelésével zárult.

Az ünnepséget követően vette kezdetét a közgyűlés napirend szerinti hivatalos programja a Vár Lovagtermében, azon a

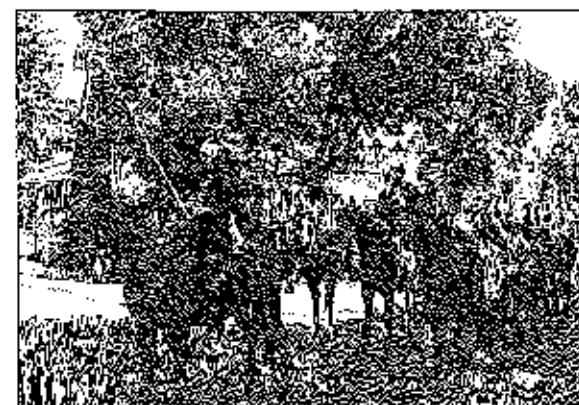

követően indult el az ünneplő tömeg a Rákóczi Vár felé. A menet a Zempléni Lovas Egyesület Rákóczi korabeli ruhákba öltözött lovasai vezették, látványossá és kordhűvé téve a várba való bevonulást. A bandérium élén Petraskó Tamás, Kisrosvágy polgármestere, valamint a Lovas Egyesület vezető tagja haladt lovával, azt a százéves nemzeti zászlót tartva kezében, amely számos Rákóczi-élményhelyet megjárt már az évek során.

Amint a lovasok és az utánuk haladó csaknem 150 fős ünneplő menet befordult a Szent Erzsébet úton a várkapu irányába, Rákóczi nótá harsant fel Nagy Csaba tárogatóművész előadásában.

Az ünneplő közönség a várkertbe érve a Nagyságos Fejedelem lovas szobra előtt tisztelgett, majd a Szövetség és helyi szervezeteinek képviselői a tárogató gyönyörű hangjának kíséretében helyezték el az emlékezés koszorúját a lovasok által körülvevő szobor talpzatánál.

A rövid koszorúzást követően az ünneplő közönség a várudvarra vonult át, ahol az ünnepi műsor a Himnusz elnevelésével vette kezdetét, melyhez a zenei aláfestést Nagy Csaba tárogatóművész biztosította. A házi-

történelmi helyen, amely az 1708-as országgyűlésnek is helyet adott. A közgyűlést, amelyen 122 tag vett részt, Ugron Gáspár, a Szövetség főtitkára vezette. A közgyűlésen részt vevő tagok, meghallgatva a Szövetség tisztségviselőinek beszámolóját és áttanulmányozva a kiosztott tájékoztató anyagokat, elfogadták a Szövetség 2007. évi beszámolóját és közhasznúsági jelentését, valamint 2008. évi program és költségvetési tervét.

A résztvevőket a Szövetség vezetői ezt követően egy állófogadásra invitálták, amely a Vár Reneszánsz Konyhájában kapott helyet.

A délutáni program egy találkozóval folytatódott, amelyen a Szövetség vezetősége és a Szövetség által meghívott helyi vezetők vettek részt. A megbeszélésen a Szövetség és a résztvevő szervezetek és intézmények közötti együttműködésekről, a Rákóczi kor hagyományainak ápolása érdekében tervezett közös programokról, tervekről és javaslatokról esett szó. A nagyközönség számára az állófogadást követően a Szövetség sárospataki helyi szervezete és a Rákóczi Múzeum várlátogatást biztosított a helyi idegenvezetők kíséretében.

Összefoglalva elmondható, hogy a rendezvény méltó módon emlékezett meg a Rákóczi szabadságharc kiemelkedő eseményéről, a sárospataki országgyűlés 300. évfordulójáról, és a gyönyörűen felújított vár hangulata, a kordhű ruhában felvonuló látványos lovasmenet, a megható tárogatóhang és az ünnepi megemlékezés, valamint a szép napos idő az évforduló jegyében megrendezett közgyűlést kétségkívül emlékeztetővé tette, és a résztvevőket is gyönyörű és megható élményekkel gazdagította.

Rövid Éva

XI. Kárpát-medencei Történelemtanár Tábor

A Rákóczi Szövetség tizenegyedik Kárpát-medencei Történelemtanár Táborát 2008. július 21-26. között rendezte meg Mátrafüreden, a Mátrai Szakképző Iskola és Kollégium hangulatos környezetben található épületében. A rendezvényen 74 Kárpát-medencei történelem szakos tanár vett részt, a következő megoszlásban (Magyarországról 37, Erdélyből 17, Felvidékről 8, Délvidékről 4, Kárpátjáról 7 és Lengyelországból 1 fő).

A tábort a Rákóczi Szövetség elnöke, Haliz József nyitotta meg, köszöntve a rendezvény régi és új vendégeit, utalva a tábor céljára, korábbi tapasztalataira s röviden szót a civilszervezet tevékenységéről, hangsúlyozva az ifjúság érdekében végzett munkát. Az elnök megnyitó szavai után a rendezvénynek helyt adó intézmény igazgatója Vásas Joachim köszöntötte a tanárokat. Ezután került sor Tökécski László professzor megnyitó előadására, aki a magyar nemzeteszméről, a magyar társadalom történelmi törésvonalairól és azok torzulásairól beszélt. A megnyitót követő vacsora után borkóstolóra és zenés-táncos estre került sor; Mogyorósi Krisztina táncosnő vezetésével.

A tábor második napjának délelőtti Salamon Konrád történész az 1945 és 1956 közötti időszak magyar politikatörténeti összefüggéseiről szövegezt, valamint a 20. századi történelem tanításának nehézségeiről. Ot a délutáni folyamán Kovács István, Lengyelország szakértője követte, aki a lengyel történelem 19. és 20. századi történelmének összefüggéseiről tartott előadást, kitérve a magyar-lengyel kapcsolatok alakulására. Az előadást Molnár Imréné követte, aki Esterházy János személye körül a visegrádi országokban kialakult konfliktusokkal kapcsolatban osztotta meg kutatásai eredményeit a hallgatósággal. Az este folyamán Rozsnyai Imre a magyar rendszerváltásról osztotta meg emlékeit a résztvevőkkel. A beszélgetés után Jevlitskaja került Andrijev Wajda Katyn című filmje.

A tábor harmadik napjának délelőtti Szabó Gyula mezőúrsi plébános tartott beállított előadást kúciatársairól, a magyar katolikus egyház és

az állambiztonság összefonódásairól. A délutáni folyamán Simon Atilla történész az 1968-as csehszlovákiai eseményekről és annak nemzetközi összefüggéseiről beszélt, kitérve a magyar kisebbség korabeli magatartására és szerepvállalására is. Őt Engelmayr Akos követte, aki a lengyel szolidaritás eseményeiről, annak szerveződéseiről és az azt követő megtorlás részleteiről adott áttekintést a tábor résztvevőinek. Az eset folyamán a 74 történelem tanár megszervezett és elfogadott egy nyilatkozatot, és megalakították a Rákóczi Szövetség Kárpát-medencei történelemtanár szervezetét.

A tábor negyedik napjának délelőtti Botlik József tartott előadást Kárpátalja helyzetéről és az 1956-os magyar forradalomban betöltött szerepéről. Botlik József után Rókusfalvy Pál pszichológus professzor beszélt a gyermeklélektani fejlődéséről, a nevelési értékek szerepéről illetve a hagyomány és a jövőképek kapcsolódásairól. Előadása után Szerencsés Károly történész következett, aki a Kádár-korszak máig ható következmé-

nyeiről, a kádári emberkép mibenlétéről tartott színpadon előadást. A rendezvény zárásaként Wittner Mária 1956-os halálra ítélt beszélt ösztönöz 1956-ról, a halálra ítéltokről, emhéri sorsokról és az erkölcsi felelősségről. Előadása után levétésre került a Hóhér vigyázz! című, az életét feloldozó film.

A rendezvény utolsó napján Nógrád megyei kirándulásra került sor Kovács Ferenc balassagyarmati tanár idegenvezetésével. A nógrádi séta érintette a drégelyi várat, Berkenyét, ahol a Szent Anna étteremben ebédre került sor, majd Rétság és Fejérszegy MINDSZENTY-EMÉKHELYNEK felkeresésére indultak a kirándulók. A nógrádi séta Alsópetényben a Werbőczy István-féle Tripartitum születésének helyszínére vezetett, majd Romhányban a Rákóczi-szabadságharc emlékművénél zárult. A búcsúest Mátrafüreden a felvidéki Kor-Zár zenekar koncertjével folytatódott, és ért véget.

Csáky Csongor

A Cultura Nostra ajándékutazás

A Pannonhalmi Bencés Főapátság és a Rákóczi Szövetség idén immár hetedik alkalommal hirdette meg Cultura Nostra címmel történelmi vetélkedőjét. A verseny utolsó állomásaig jutott tíz döntőbe került csapat június 30. és július 5. között ajándékutazáson vehetett részt, melynek megszervezését a Pannonhalmi Bencés Gimnázium tanára, Bajnóczi Gábor vállalta. A résztvevők ellátását és szállását a Pannonhalmi Főapátság, a Csapody István Természetiskola és látogatóközpont, valamint a veszprémi Davidikum Római Katolikus Kollégium biztosította. Az utazáson a Rákóczi Szövetséget Rákóczi Krisztlán képviselte.

A kirándulók hétfő délután Győről indultak Pannonhalmára, ahol a Bencés Főapátság gimnáziumának kollégiumában két felejthetetlen napot töltöttek el. A megérkezést követően, a vacsora elfogyasztása után Ament Lukács OSB orgonaművész adott koncertet a diákoknak a Bazilikában. Másnap Ambrus atya egy film segítségével az apátság történetét és a szerzetesek életét mutatta be a diákoknak, majd Bánhegyi Miksa OSB a Főkönyvtárban vezette körbe a résztvevőket, megmutatva az érdeklődőknek a gyűjtemény legbecesebb darabjait. Ezt követően Dénes Tamás a Pannonhalmi Főapátság Levéltárának értékes dokumentumairól mesélt, köztük a tihanyi apátság 1055-ben keletkezett alapítóleveléről is, majd Bajnóczi Gábor a Millenniumi Emlékművet és a Boldogasszony Kápolnát mutatta be a kirándulóknak. Este a szervezők az Apátsági Pincészet történetét ismertették a diákokkal, melynek során megismerkedhettek a borkészítés itkaival, és megkóstolhatták a legizletesebb borokat. A napot Várszegi Anztrik pannonhalmi főapáttal zájott kötetlen beszélgetés zárta.

Szerdán, a reggeli után a csapat folytatta útját Fertőújlakra, ahol a Csapody István Természetiskola és látogatóközpont vendégeként egy teljes napot töl-

töttek el. A nap során a Fertő-Hanság Nemzeti Park legszebb részecskéit ismerkedtek meg a diákok. Előbb a Szikái Ósziróza Tanösvény bejárására került sor, majd a Hany Istók Tanösvény és a Nyirkai Hany madárvilágának megtekintése következett.

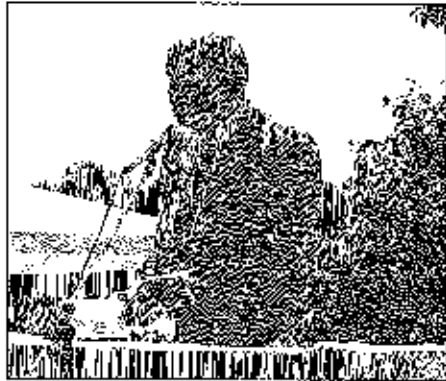
Másnap folytatódott a kirándulók útja Fertőújlakról a magyar királynék városába, Veszprémbe; útközben még sor került a bakonybéli és a zirci apátságok megtekintésére is. Veszprémben a Davidikum Római Katolikus Kollégiumban vendégeskedtek a diákok két napig. A csütörtök délutáni városnézés és múzeumlátogatás betekintést adott az ősi királynői székhely történetébe, majd a másnapi herendi kirándulás a porcelánmanufaktúra történetéről és működéséről ismertette meg a diákokat. A kirándulást a péntek délutáni balatoni fürdőzés tette még kellemesebbé.

Szombath délelőtti a csapat autóbusszal indult Budapestre, ahol a déli érkezést követően új élményekkel gazdagodva vettek búcsút egymástól.

Rákóczi Krisztlán

Körömi Rákóczi Fesztivál

A Rákóczi Szövetség és a Köröm Hagyományörző Egyesület 2008. május 24-én immár tizenegyedik alkalommal rendezte meg Köröm községben nagyszabású Körömi Rákóczi Fesztiválját, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon II. Rákóczi Ferenc Nagyságos Fejedelmének emlékének ápolásához, és e feladat átadásához a fiatalabb generáció részére.

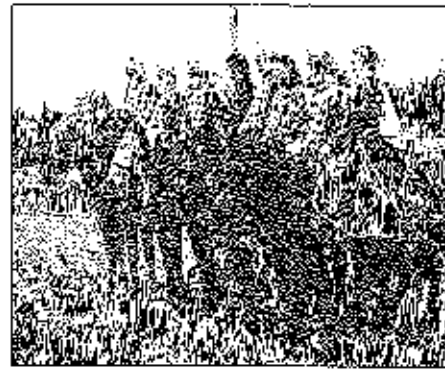
A fesztivál részét képező ünnepség a hagyományokhoz híven az 1997-ben létesített körömi Rákóczi-emlékparkban került megrendezésre, jeles közéleti személyiségek és több száz magyarországi és határon túli vendég részvételével. A rendezvény az előző évekhez hasonlóan idén is gazdag programsorozatot kínált a jelenlevőknek.

Az ünnepség Tóth Tibor, a Körömi Rákóczi Hagyományörző Egyesület elnökének köszönhetően kezdődött, majd Balog Zoltán, a Parlament Emberi Jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottságának elnöke nagyjúvó előadásban mutatta be Rákóczi Ferenc érdemeit és annak fontosságát, hogy a mai nemzedékek kövessék

példáját. Legfontosabb aktuális feladatként a közösség érdekében történő munkálkodást jelezte meg, ezzel kapcsolatban elismerően szólt a Rákóczi Szövetség tevékenységéről. A következő előadó Ódor Ferenc, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés elnöke volt, aki ugyancsak hangsúlyozta annak fontosságát, hogy Rákóczi szellemében a mai élők egymással összefogva törekedjenek a nemzeti közösség felvirágoztatására. Haliz József, a Rákóczi Szövetség elnöke előadásában a cselekvő összefogást emelte ki Rákóczi életművéből, továbbá hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a mai közéleti szereplők tekintsék Rákóczit példaképüknek, a közösség önzetlen szolgálatában. A Rákóczi Szövetség a maga részéről igyekszik a cselekvő összefogás gondolatát megvalósítani és elsősorban az ifjúság körében végzett szervezőmunkával hozzájárulni a nemzeti célok megvalósításához.

A beszédek után az Egyház képviselői által sor került a Rákóczi-emlékpark új emlékoszlopainak felavatására. A szertartást Mikola Vince

prépost vezette. A „Rákóczi zászlóvivői” nevű emlékoszlop-sor első három oszlopa Bercsényi Miklós, Esze Tamás és Károlyi Sándor emlékére került felavazásra és megáldásra az Egyház jelenlevő képviselői által. Az ünnepségen részt vettek Bercsényi és Károlyi leszármazottai, valamint Tarpa község alpolgármestere. Az ünnepséget az emlékpark Rákóczi-emlékművének megkoszorúzása és a Himnusz elénekzése zárta. Az ünnepség fényét a Polgári Hagyományör Lovas Szövetség huszárruhába öltözött lovasai emelték.

Az ünnepség után a szervezők a résztvevőket közeledően látták vendégül az emlékpark alatti réten, a felszolgált töltöttkáposztát a „cselekvő összefogás” jegyében a szervezők felkérésére körömi családok készítették, így járulva hozzá közösen a rendezvény sikeréhez. A közeledet követően a délután további részében, lovasbemutató, néptánc-és énekegyüttesek előadása szórakoztatta a vendégeket.

Rövid Éva

Reneszánsz emlékévé – történelmi vetélkedő Lentiben

A Reneszánsz Év alkalmából Hunyadi Mátyás 1458-beli királlyá választásának 550. évfordulójára emlékezünk.

Az Emlékvé jegyében rendezett történelmi vetélkedőt a Rákóczi Szövetség lenti-lendvai szervezete a lenti Lámfalussy Sándor Szakközépiskolában.

Mintegy két éve alapított lenti-lendvai közös szervezet legjelentősebb idei rendezvénye volt a Mátyás és kora nevű történelmi verseny.

A vetélkedő célja egyrészt, hogy közelebb hozzuk egymáshoz a két ifjúsági szervezet tanulóit, másrészt, hogy kapcsolódjunk a Reneszánsz Emlékvé eseményeihez, illetve a történelmi és irodalmi ismereteik mellett a kor szellemiségét is megidézzék a tanulók.

A vetélkedő több szakaszból állt. Az első rész a reneszánszról szólt. Szabadon készülhettek fel a tanulók a kor jellemzőiből, az irodalom, a zene és Mátyás király udvarának ismételvényéből. A második feladat a tanulói színeknek megfelelő tesztet tartalmazott, ahol történelmi ismereteikről kellett számot adniuk a résztvevőknek. Végül ügyességi vetélkedő következett célba dobással, mozaik képek kirakásával, királyi ékszerek készítésével.

Tantallós Béla, a Rákóczi Szövetség és a Honismereti Egyesület tiszteletbeli elnöke, Berkes Gábor nyugalmazott tanár, a történelmi tárgyú teszt összeállítója, valamint Göncz László, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet igazgatója volt a zsűri tagja.

Az eseményt a Rákóczi Szövetségén kívül a Honvédelmi Minisztérium, a Hadtörténelmi

Intézet és Múzeum, Lendva és Lenti önkormányzatai, a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, a Honismereti Egyesület és a Muránia Egyesület támogatta. A támogatók többsége könyvjutalmat ajánlott fel. Fő támogatóink, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum meghívott bennünket Budapestre. Ezen a napon, április 16-án avatták fel a Millennium szobrászának nevezett Zala György felújított síremlékét a Flumei úti sírkertben, és ezen a rendezvényen is részt vettünk a tanulókkal.

Az általános iskolák vetélkedésében első helyezést ért el a lenti Vörösmarty Mihály Általános Iskola, második a lendvai 1. számú Kétnyelvű Általános Iskola, harmadik a lenti Arany János Általános Iskola csapata lett. A középiskolások versenyét a lenti Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola nyerte, megelőzve a lenti Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola, illetve a lendvai Kétnyelvű Középiskola csapatát.

Kaszásné Simon Márta

A VII. bajai Anyanyelvi Tábor

A Rákóczi Szövetség hetedik alkalommal szervezte meg 2008. június 21-25. között anyanyelvi tábort Baján, a Szent László ÁMK-val és a Tisza István Baráti Társasággal együttműködve. A program célja a többszörösen hátrányos helyzetben élő délvidéki szórványban élő magyar gyermekek nevelési szándékkal való nyári táboroztatása volt.

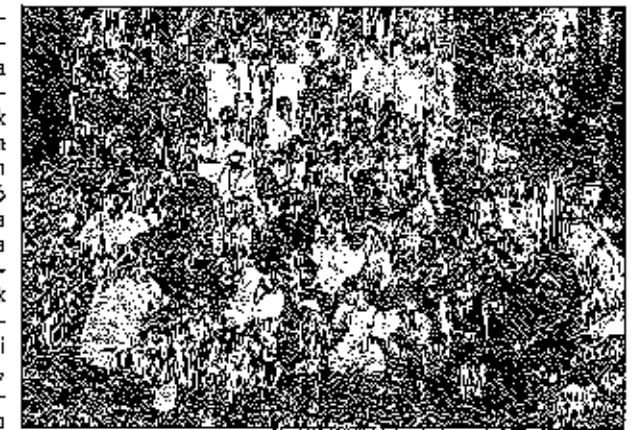
A tábor előkészítése 2008 áprilisában indult, amikor kapcsolata léptünk a megcélzott Zombor környéki (Nyugat-Bácska) régió településeinek iskoláival. A táborban hagyományosan iskolánként 4-10 gyermeket látnak vendégül Bácskertesről, Bezdánból, Doroszlóról, Gombosról, Nemesmihályról és Csonoplyáról, Szilágyiról, Kulláról, Bácsgyulafalváról, valamint Zomboról. Az idei évben tovább szélesítette a résztvevők körét, hogy a Palóc Társaság által hirdetet történelmi versenyen győztes magyarok csapata 4 felső tagozatos tagja is részt vett jutalomképpen rendezvényünkön. Minden településről 1-1 kísérő tanár jött a gyermekekkel, aki végig velünk töltötték az 5 napot, és szükség esetén segítségünkre voltak (pl. strandolásnál), ezen túlmenően azonban szakmai tapasztalatsere céljából bajai tanárok foglalkoztak velük.

A kapcsolattételt és az egyzeteréseket eredményeképpen Baján 56 alsó tagozatos általános iskolás diák és 11 kísérő tanár vett részt a táborban. A tábor folyamán igyekeztünk a gyermekek

részére olyan rendezvénysorozatot összeállítani, melyben egyen-súlyban vannak a kulturális, a szabadidős és az oktatási programok. A jobb batásfok érdekében a kisdíjakat három csoportba osztottuk be. Minden csoport élére egy bajai tanító néni került, akik napi tíz órában a csoportjukkal maradtak - vállalva az ezzel járó megterhelést. A csoportok az oktatási programok során mondókákat, versiket tanultak, magyar általános iskolai olvasókönyvből gyakoroltak, kézműves foglalkozásokat tartottak, és a hétfő esti bemutatóra egy színdarabot tanultak be.

A foglalkozások mellett szintén csoportokban sportoltak, játszottak. A gyermekek a hitéletben sem szenvedtek hiányt: a szervezők a bajai belvárosi plébániatemplom reggeli miséjére viték el a gyermekeket.

A kulturális műsorok közül szeretném kiemelni Figura Ede előadóművész - kifejezetten ilyen korú gyermekeknek összeállított - műsorát, melyeket a gyermekek nagy örömmel hallgattak. A gemenci erdőben történő kisvasutazást a tavalyi kihagyás után idén nagy sikerrel szervezték meg. Természetesen a bajai halászlé sem maradhatott el, amit

utolsó este főztünk kicsik és nagyok együttes öröme, amikor táborunkat meglátogatta Hans Kaiser úr, a Konrad Adenauer alapítvány magyarországi képviselője, aki a tábor megvalósítását anyagi támogatásával segítette, valamint Ugron Gáspár, a Rákóczi Szövetség főtitkára.

Bátran állíthatjuk, hogy a tábor programja elnyerte a kisdíjak tetszését és sikeresen mozdította előre a délvidéki szórványmagyarság ügyét.

Maruzsa Zoltán
főszerző

Magyar diákok és tanárok IX. találkozója a Magyar Kálvárián

2008 július 4-10. között Sátoralfajbányán kilencedik alkalommal került megrendezésre a Magyar diákok és tanárok találkozója, a Rákóczi Szövetség szervezésében. Idén két Hamvas Béla idézet adta a rendezvény mottóját: „Semmi lázadás. De semmi sem engedni” és „Egyesülni, csak az egységben lehet”. Szent István halálának 970. évfordulójára, ennek tiszteletére épített Szent Korona alakú kápolna hetven évvel ezelőtti fel-szentelése, a Mátyás-év és az 1956-os szabadságharcot követő megtorlásokra történő megemlékezés jegyében telt el a hatnapos együttélés, 260 középiskolai diák és tanár részvételével.

Legtöbbször, százegyen Erdélyből jöttek, felvidékről nyolcvankilencen, Délvidékről ketten érkeztek. Örömmel szolgált, hogy az anyaországból hatvanhatalan vettek részt, köszönhetően a Rákóczi Szövetség egyre gyarapodó ifjúsági szervezetének.

Szomorúan kell viszont megjegyezni, hogy vízumproblémák miatt másodikkéve nem tudtak jönni Kárpátaljáról, és hasonló okok miatt egyre csökken a délvidékiek száma is.

Idén a gyergyószentmiklósi Rákóczi Szövetség biztosította a kulturális programok gerincét (Hó-virág néptánc együttes, amatőr színhátszók, versmondók), akik több alkalommal adtak színvonalas műsort. Fellepett még a csókat Rákóczi férfikórus és Szászrégenből a Titán rock együttes is.

A megnyitó ünnepségen Szamosvölgyi Péter polgármester köszöntötte a találkozó résztvevőit, a Rákóczi Szövetség részéről Ugron Gáspár főtitkár szólt fel. Bekke Albert professzor tartalmas ünnepi beszédéből néhány gondolatot fontos

idéznél: „Magyar az, akinek Trianon fáj”. Külön szólt az elszakított nemzetrészekon magyar nyelven tanító pedagógusokhoz. Munkájukat a végvári vitézek hősiességéhez hasonlította. Bauer Edit európai parlamenti képviselő (Európai Néppárt Szlovákia) a magyar nyelv megőrzésének fontosságát hangsúlyozta. Damjanovics József esperes-párókus a család megtartó erejét, és ebben az anyák szerepét emelte ki. A fiatalokat pedig a legszentebb hivatás, az anyaság vállalására biztatta az Anyák terén elmondott beszédében. Gubala Róbert esperes Szent István történelmi hagyatékának megismerését, és a keresztény erkölcsi megújulást jelölte meg sürgető feladatként. A Magyar Kálvária zárandokútján Nagy Csaba tárogató-művész játéka kísérte a résztvevőket, és tette még ünnepélyesebbé a stációk koszorúzását.

A tábor résztvevői különféle kirándulásokon is részt vettek. Széphalomban megkoszorúztuk Kazinczy Ferenc sírját, meglátogattuk a Magyar Nyelv Múzeumát. Itt hallgattuk meg Kállai Eszter,

a Szépen, Emberül, Magyarul mozgalom elindítójának és szervezőjének szavait. Páciban a Bodrogközi Napok keretében megnéztük a Rákóczi című rockoperát a Kecskés Együttes előadásában. Itt lépett fel a Hóvirág Együttes és a Regelő Együttes is.

A felvidéki napért köszönet illeti a nagykaposi Magyar Ház segítőköszétségét, vendéglátását. Dobóruszka, Nagyszelmenc, Nagykapos, Lelesz, Borsó felémelt élmény volt mindenké számára. Sáros-patakon a Református Kollégiumot és a Rákóczi-várat tekintettük meg, délután pedig a termálfürdőben strandoltunk. Hálával tartozunk a sáros-pataki intézményeknek, hogy a nagy létszámú csoportnak ingyenesen biztosították a belépőjegyeket.

A kispályás labdarúgás küzdelmeiben a nagykaposi diákok bizonyultak legjobbnak.

A történelmi témájú előadások közül kiemelkedett a Wittner Máriaival történet találkozás és a róla készült „Hóvirág, vigyázz!” című dokumentumfilm meglátogatása, míg Szántal Lajos Mátyás királyról, Hargitai András pedig a Szent Koronáról tartott nagyszerű előadást.

A hatnapos együttélést a Szent Korona fogadalomtétel zárta.

Az eső nem tette lehetővé, hogy búcsúzóul felzárándokoljunk a Szent István kápolnához, de a nagytemplomban megtartott ceremónia emlékedt hangulata méltó zárása volt a Magyar diákok és tanárok kilencedik találkozásának Sátoralfajbányán.

Szeredi Kálmán
főszerző

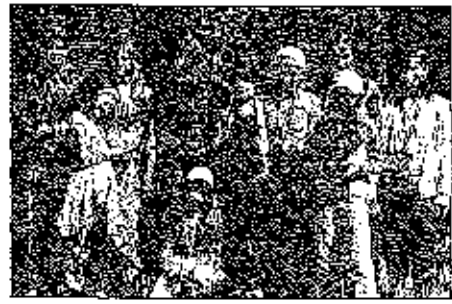

Esztergomi Anyanyelvi Tábor

A Rákóczi Szövetség jóvoltából és a nyitrai Juhász Gyula Művelődési Klub (Jugyk) pedagógus növekedésének közreműködésével idén is megrendezésre került – immár tizenkilencedik alkalommal – az Esztergomi Anyanyelvi Tábor. A tábor célja, hogy a szomszédos országokban élő magyar gyerekek a tábor ideje alatt közelebb kerüljenek a magyar nyelvű irodalomhoz, kultúrához, és felébredjen bennük a magyar történelem iránti érdeklődésük. A tábor lakói 8-16 éves korú kárpátaljai és felvidéki magyar gyerekek voltak.

Az idei tábor központi témája a megzenésített versek voltak. Fő célunk az volt, hogy közelebb hozzuk a gyerekeket az irodalomhoz, és ezt nem hagyományos irodalom óra keretén belül tesszük, hanem játékos módon. Különböző verseneki együttesek által feldolgozott verseket tanultak meg a gyerekek, és énekeltek a hét folyamán. A táborban a gyerekeket hét csoportba osztottuk, a csoportok nevet az egyes megzenésített versek címét, jellemzőit viselték; volt Pici Pocok csapat, Kisegérke, Billeghallag, Komisz Varjú, Gizda Galamb, Vakond család és Nagy Kácsa csapat is. A gyerekek nagyon élvezték, hogy befecséppenhettek egy ilyen világba. Megtanultak csapatuk versének szövegét és dallamát, amelyet különböző koreográfiával adtak elő, ezek mellett indulót, szerenádokat írtak, „eszperante” nyelven csatalkálták, illetve zászlót készítettek. Csodálatos volt látni és hallani a gyerekeket, ahogyan magukénak érezték a dalszövegeket, amelyeket folytonosan énekeltek, akár a kirándulások alkalmával, de az úccán sétálva, sőt a kézműves foglalkozások közepette is. Ezen kívül rendeztünk különböző csoportjátékokat, például számlíborítást is, volt „vakpálya” is, ahol minden-

ki kipróbálhatta térérzékét, ezenkívül állomásos és ügyességi játékok is, ahol különböző rejtvényekkel, titkosírással, nyelvi fejtörőkkel, gyorsasági labdajátékokkal, úszóversennyel, akadályversennyel stb. bizonyíthatták a csapatok ügyességüket. Volt, amikor a gyerekek az elvesztett pici pocokot keresték, máskor azt a fát, ahonnan a komisz varjú leesett, vagy éppen a vakond család ősi könyvét. Egyik este pedig kötéllúzással bizonyíthatták a csapatok és vezetőik erősségüket. A kézműves foglalkozásokon is mindenki megtalálhatta a számára legmegfelelőbbet, vagy akár mindet kipróbálhatta, volt gyöngyözés, lufi-figurakészítés, szalvétatechnika, dekor homok, üvegfestés, papírhajtogatás és csomózás is. Ezenkívül különböző gyerekjátékokkal és hagyományos népi játékokkal tettük színesebbé a tábor programját, a nagyok az activity játékban is remekelhettek. Reggelente játékos reggeli tornán vehettek részt a gyerekek, napközben a kemping medencéjében lúszolhattak, délutánonként pedig akár focizhattak is.

Rovásíró tanfolyamot is szerveztünk a gyerekeknek, melyet egy a rovásírásban alapos

tapasztalattal rendelkező csoportvezetőnk, Salgó Gabriella tartott. Ide elhívtük Schédl Lajost, aki bemutatta a gyerekeknek a fába véselt rovásírást. A tanfolyam végén a Rákóczi Szövetség jóvoltából a gyerekek oklevelet kaptak a részvételükért és aktív munkájukért. A kirándulások alkalmával ellátogattunk Budapestre is, ahol a gyerekek megismerhették az állatkert csodálatos növény- és állatvilágát, illetve betekintést nyervek a Csodák Palotája rejtőleges világába, amit nagyon élveztek. Városnéző kisvasúttal pedig lehetőségük nyílt Esztergom körbevezetésére, megnézheték a Bazilikát, ellátogathattak a kincstárba is, vasárnap pedig részt vehettek a magyar nyelvű szentmisén. Az augusztus 20-i ünnepségsorozat keretén belül a gyerekek különböző koncertekre, kézműves vásárokat látogattak el, vagy éppen a tízjátékot csodálták meg. Esténként pedig magyar népmesék felolvasásával zártuk a napot. Utolsó este kiértékeltük a csapatok munkáját, táborúzt mellett megtekintettük a táborban készült fényképeket, nosztalgiztunk, majd könnyes búcsút vettünk egymástól.

Ugy gondolom, hogy ez az anyanyelvi tábor nem csupán a résztvevők identitástudatát és a magyar nyelv és kultúra iránti fogékonyságukat növelte, hanem olyan közösségi szellemet is kialakított, amelyben a gyerekek és velük együtt mi, jövődöbéli pedagógusok is igazi magyarnak érezhetjük magunkat, köthetünk életre szóló barátságokat, sokat tapasztalhatunk, és feleleveníthetjük a magyar történelem, kultúra és irodalom egyes remekműveit is.

Brutovsky Gabriella
a Jugyk elnöke

A 25. Nemzetközi Anyanyelvi Tábor Győrött

Jubileumi, 25. alkalommal megrendezett táborunk Kun Ferenc elnök (ír szívhez és értelemhez egyaránt utat találó megnyitó szavaival kezdődött 2008. július 31-én, amelyen tíz-tíz felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és vajdasági középiskolások diákjai, valamint öt – szintén határainkon túl magyar – felnőtt kísérő vett részt.

Táborunk programja nem tért el lényegesen az évről évre, a már jól bevált gyakorlatról, így most is az alábbi témakörökre épült a program: a magyarság történelmének sorsfordító eseményei (államalapítás, Trianon, az 1848-49-es szabadságharc, az 1956-os forradalom); a magyar nép hagyományai, szokásai, dalai, zenéje, építészete, táncai; anyanyelvünk és irodalmunk; az északított területeken élő magyarok élete, munkája, érvényesülésük színterei.

E témákat kiváló előadók közvetítésével dolgoztuk fel, s alkalmanként segítségül hívtuk a különböző művészeti ágak alkotásait (filmeket, zenét, verseket, dalokat) is, amelyek révén az érzelmekre is kellő hatást tudtunk gyakorolni.

Az átlagosan napi nyolc órás elfoglaltságot kirándulásokkel társítottuk igyekeztünk oldani. Többek között Pannonhalmi kultúrtörténelmi értékeivel, a Szigetköz csodálatos természeti környezetével, a tihanyi Bencés Apátság történelmi értékeivel, a Balaton-felvidék építészeti sajátosságával, a „hűség városa”, Sopron műemlékeivel,

a nagyenyi Széchenyi Múzeum kiállításával, Széchenyi István munkásságával ismerkedhettek a táborlakók, végezetül koszorúzás keretében hajtottunk felet a legnagyobb magyar előt nagyenyi mauzóleumában.

Szerves része volt a programnak a manuális foglalkozás is, amelynek keretében a szent koronát készítették el papírból, illetve a nagyszentmihályi kincsek motívumait örökítették meg rézdomborítás technikával.

25., azaz jubileumi táborunk kiemelkedő programja volt az az ünnepség, amelyen a jelenlegi táborozók kívül részt vettek korábbi táborozók és táborvezetők is.

A több mint száz résztvevőt elsősorban a Győr-Ménfőcsanak Megyei Önkormányzat elnöke, Kara Ákos köszöntötte, aki elismeréssel szólt a táborvezető munkájáról. Őt követte Halzl József elnök úr, aki méltatta úttörő kezdeményezésüket, és lelkesítő beszédével biztatott bennünket a további munkára. Majd Maróti István, az Anyanyelvpolók Szövetségének főtitkára következett, aki többek között táborunk előéletéről, az olvasótábori mozgalomról beszélt, amelynek keretében kezdődött mi is a tábor szervezését, és elismeréssel szólt kitartásunkról, hiszen abból a közösségből már csak mi folytatjuk ezt a munkát.

Ezt követően azoknak a korábbi és jelenlegi munkatársainknak a vallomását hallhatták a

résztvevők, akik szervezői, gondozói, s alkalmanként résztvevői voltak táborunknak.

Közülük Huszár László, a Felvidéki Magyar Intézet igazgatója, Göncz László, a szlovéniai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet igazgatója, Gergely András csíkszeredai egyetemi tanár, Katona Berta kárpátaljai középiskolai tanár, Lanczendorfer Zsuzsanna győri etnográfus, J. Kovács Andrea táborvezető és R. Szabó Lajos soproni író, tanár méltatta elismerő szavakkal táborunk munkáját, és lelkesítette a folytatásra.

Végezetül bemutattam és átadtam a résztvevőknek azt a kiadványt, amelyben a 25 év történetét, krónikáját igyekeztem összefoglalni, az összegzés és okulás szándékával.

Összegzésként megállapítottuk, hogy a jubileumi táborunk célját, a résztvevők nemzeti identitásukban megerősödve, hasznos ismeretekkel gazdagodva és kellemes élményekkel telítődve indulhatnak haza augusztus 10-én.

A tábor költségeit a Rákóczi Szövetség, a Cselhórszági és Szlovákiai Magyar Kultúráért Alapítvány, az Anyanyelvpolók Szövetsége, az NKA, a Nemzeti Alapítvány, Győr Város Önkormányzata, és a Győri Hőszolgáltató Kft. biztosította. Köszönet érte.

Szabó József
a győri szervezet elnöke

A XX. szentendrei Nyári Főiskolás Tábor

A határon túli magyarság szolgálatára alapított Rákóczi Szövetség idén huszadik alkalommal szervezte meg Nyári Főiskolás Táborát. A rendezvény először 1989-ben került megrendezésre, azaz a céllal, hogy biztosítsa a magyarországi és határon túli főiskolások és egyetemisták kapcsolatépítését. A rendezvény nem titkolt szándéka továbbá, hogy az ifjúsági szféra Kárpát-medencei méretű érdeklődéstől fórumává nője ki magát, nemzeti öntudatosításuk erősítését, valamint a társadalomról való gondolkodás kereteinek táglását, mely célt reméljük az elmúlt húsz év alatt valamelyest sikerült betöltenie.

A táborok a korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is a szentendrei Pap-szigeti kemping adott otthont, 2008. szeptember 1-6. között. A jelentkezők Magyarországról, Kárpátaljáról, Erdélyből, Felvidékről és a Vajdaságból érkeztek.

Megérkezésük estején, szeptember 1-jén, Wittner Mária 1956-os túlélő és a 1956-os eseményekről és azok következményeiről és a róla szóló portréfilm, a *Hőhős, vigyázz!* című film kulisszatitkairól mesélt, mely a későbbiek során vetítésre került.

Szeptember 2-án kedden délelőtt került sor a hivatalos megnyitóra, ahol Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke és Hans Kaiser, a Konrad Adenauer Alapítvány magyarországi Irodájának vezetője köszöntötte a tábor lakóit. Hans Kaiser elmondta, hogy a legnagyobb lehetőségek a civil szférában vannak, különösen a fiatalok számára, hiszen ők képviselik azt az erőt, amely egy új, erősebb civil közösséget lesz képes kialakítani.

A tábor lakói idén is számos érdekes előadást hallgathattak meg, hiszen a tábor vendége volt Jeszenszky Géza, Magyarország volt külügyminisztere, Szabó Gyula mezőborsly plébános, aki a *Kire építjük a jövőt, a tanulságvevőkre vagy a megalkuvókra?* című előadásával a katolikus egyház és az állambiztonság kapcsolatára hívta fel a figyelmet, Rókuszfalvi Pál pszichológus, aki *Hagyomány és jövőépítés* című előadásában keretében arról beszélt, hogy bár nehéz manapság fiatalnak lenni, mégis szükség van „életfeladatra”, hogy az ember tartalmasnak érezhesse az életét, és Koltay Gábor filmrendező, akinek a *Wass Albert* életével és munkásságával foglalkozó, *Adókat vissza a hegyemre* című filmjét meg is tekintették a táborlakók.

Kedden este a tábor lakói, szervezői és Halzl József rövid ünnepség keretében emlékeztek meg arról, hogy immár huszadik alkalommal került megrendezésre a szentendrei Főiskolás Tábor. Néhány táborlakó kedves szavakkal köszöntötte a

Rákóczi Szövetséget, a tábor szervezőit, a Szövetség elnöke pedig örömet fejezte ki, hogy sikerült elérni a húsz éve kitűzött célt, és valóban kommunikációs csatornának működött a tábor a Kárpát-medence minden táján élő fiatal számára. Az ünnepi koncertet a Benkő Kamarazenekar koncertjét, majd leveletírással került a Sipos József által rendezett, Márai Sándor kisregénye alapján készült *Eszter hagyatéka* című film.

A táborban minden évben fontos szerepet töltenek be a gazdasági szféra szereplői, akik közül idén Tolnay Lajos, a Magyar Alumínium Zrt. elnöke és Tóth Agoston, a Magyar Villamos Művek Zrt. kommunikációs igazgatója térteltek meg a rendezvényre a jelenlétével. Előadásukban a két magyar nagyvállalat gazdasági helyzetét és stratégiaját mutatták be.

A tábor résztvevői szerdán délután meghallgathatták Varga Mihály, volt pénzügyminiszter, a Fidesz Magyar Polgári Szövetség alelnöke előadását, aki olyan jelentős változásokat jósolt az elkövetkező öt évre, amelyekre minden közép-európai országnak fel kell készülnie.

Az előadás után a tábor résztvevőit Szentendre polgármestere, Dietz Ferenc fogadta, majd átnyújtott egy emlékklevelet a Rákóczi Szövetség számára, a tábor huszadik születésnapja alkalmából.

A rendezvény keretén belül már hagyományként számított, hogy egyik nap a rendezvény résztvevői budapesti látogatást tesznek. A fiatalokat a Magyar Tudományos Akadémia épületében fogadta Pálkács József, az Akadémia elnöke, majd ezt követően lehetőség nyílt az MTA épületének megtekintésére is. A főiskolások és egyetemisták ellátogattak a magyar országgyűlés épületébe is, ahol egy kisebb körbevezetés után Németh Zsolt, a parlament Kisebbségi és Határon Túli Magyarok Bizottságának elnöke fogadta őket.

A tábor lakói a pénteki nap folyamán előadást hallgathattak még meg Pásztor Istvánról, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökétől, illetve Hrubik Bélától, a Csenadok elnökétől.

Az egyik legnagyobb sikert az előadók körében Lukács Csaba újságíró aratta, akinek előadásával zárult a tábor, ő idén a világ leggazdagabb és legszegényebb országai közötti kontrasztokról tartott képes élménybeszámolót.

Az előadások mellett természetesen jutott idő a szórakozásra és Szentendre felfedezésére is, hiszen zenés-táncos mulatságok, szentendrei városfelfedező vetélkedő, íjászat és quadozás színesítette a programot. A résztvevők közötti szavai világossá teszik azt, hogy jövőre ismét sokan várják a Rákóczi Szövetség Szentendrei Főiskolás Táborát.

Végezetül a méltó összefoglalás Török Arnoldtól, aki a VaMaDisz képviselőként érkezett:

„Ezen a gyönyörű, szemet és lelket megborogató helyen, ahol a nyugalom az emberbe költözik, és a madarak a reggeli naphoz közelebb merészkedve szárítják testükről a hajnal harmatát, jönnünk pedig hazamevén saját párnánkba kúrjuk fejünk, élvezzük a pillanatokból összegyűlt,

kellemes fáradtság szétterpeszkedését szigereinkben, és álomba szenderülve visszatérünk olykor a nyári emlékek színhelyeire, egy-egy mosolygós arcra, egy-egy lány hajának illatára, egy-egy nálunknál bölcsőbb ember lélekemelő szavára...”

Kovács Bernadett

Rákóczi-díj átadás

A Kassai Magyar Nyelvtudományi Akadémia (pariskola) és a Kereskedelmi Akadémia (tanévzáró ünnepségén) a Thália Színházban 2008. június 27-én átadták a Rákóczi Szövetség elismeréseként a hagyományos Rákóczi-díjat.

Az iskola hat diákja részesült a díjban, a tantestület döntése értelmében, melyet Pulén Lajos igazgató, Pálkócs József, a népszerű Kós Károly Építőipari Szakközépiskola diákja és a Rákóczi Szövetség képviselőjében Csáky Csongor adták át. Pálkócs József röviden kifejezte örömet az ünnepségen azért, hogy a megtszítését ő érte, és a magyarországi diákságot ő képviselhetné az átadáson.

A Szövetség képviselője beszédében átadta Halzl József üdvözlését a jelenlévőknek, illetve gratulálta a kitüntetettek sikeréhez. Az eseményen jelenlévő diákságot biztatta, hogy kapcsolódjanak be a Szövetség munkájába, így tagságukkal, mint aktivitásukkal. Örömet fejezte ki azért is, hogy a Rákóczi Szövetség idel középiskolások táborba nagy számban jelentkeztek az iskolából.

Az alábbi diákok részesültek a Rákóczi-díjban: Balogh Péter, Erdeus Tímea, Köblös Gábor, Páricsi Gyula, Páricsi Lúcia és Szpisák Gabriella. A díj az elismerő oklevél mellett 5.000,- forint készpénzt (támogatási szerződést töltött ki mindégység diák), és ajándécsomagot tartalmazott (könyv pótló, egérpap).

Rövid Éva

II. hagyományörző Turul ifjúsági tábor

A Rákóczi Szövetség és Sopron város segítő-kész polgárainak segítségével a Rákóczi Szövetség soproni helyi szervezete történetének egyik legsikeresebb rendezvényét bonyolította le. Már a beszámoló elején szeretnénk köszönetet mondani annak a sok támogatónak, akik tehetőseggel mértén hatalmas segítséget nyújtottak a rendezvény létrejöttéhez és lebonyolításához. Felsősorolásba most nem is bocsátkoznék helyhiány miatt, de biztos vagyok benne: akiknek kell, azok tudják, hogy nekik szól ez a köszönet.

A tavalyi I. Turul Tábor után jelentős változásokkal, fejlődéssel került megszervezésre az idei rendezvény. A soproni erdőben lévő Ciklámen Faházakban, 2008. augusztus 14-től 21-ig tartott II. Turul Tábor a szellem, a lélek és a test együttes nemesedését szolgálta. Idén is neves előadók fogadták el meghívásunkat, a helyszín, a környezet és – bízunk benne – a szervezés is méltó volt a rendezvény szelleméhez.

Augusztus 15-én, Magyarok Nagybányájának ünnepén elszöletett tette nálunk Blindes Ferenc atya, aki nyugdíjazása okán már Piliscsabáról érkezett. Még ezen a napon az érdeklődők meghallgathatták Szakács Gábor és Friedrich Klára rovásírás-kutató házaspár tartalmas előadását. Az előadás után meg is indult a közös gondolkodás,

munkálkodás azért, hogy – az országban elsőként – a Sopron határában felállított helységeitablákra rovasírással is kikerüljön a város neve. A délután a Rákóczi Szövetség szervezeti felépítését és munkásságát bemutató előadással folytatódott, este pedig bemutatásra került Szakács Gábor Rákóczi él című zeneműve.

Augusztus 16-án délelőtt a világhírű szivsebész professzor, Dr. Papp Lajos volt a tábor vendége. Professzor úr megható előadását 250 ember hallgatta végig, s közben meg is könnyeztek. Délután a Horthy Vitézi Rend győri és soproni szék-kapitánya, valamint a soproni Honvéd Hagyományörzők tartottak színvonalas elméleti és gyakorlati előadást a Vitézi Rendről. Ezen előadás keretében a látogatók találkoztak v. Harmath Lajos alezredes úrral, aki veteránként háborús élményeiről mesélt.

Az esti zenei programot Tolcsvay Béla énekmondó szolgáltatta, aki dalai között – és dalaiban is – a magyar nyelv különlegességeit mutatta be.

Augusztus 17-én délelőtt az ijátszódásé volt a főszerep. Sokan ragadtak íjat és próbálták tudásukat. Délután Böjte Csaba atya volt a vendégünk, aki a Kárpát-házában mostanság jellemző „nyafogós” hangulat ellen szót, továbbá beszámolt a Dévai Szent Ferenc Alapítvány munkásságáról. A mintegy 150 ember által adományozott nagy összegért ezúton is köszönetet mondunk. Böjte atya 1500 gyermekéhez kerül e pénz.

Augusztus 18-án kézművesség jegyében telt. A látogatók kipróbálhatták magukat a bőrös mesterességben és a nemezlelésben. A csoportos munkálkodás egységessé kovácsolta a táborozókat, s a nap végén mindenki büszkén mutatgatta az általa elkészített, ősl magyar motívumokkal díszített tárgyakat.

Augusztus 19-én délelőtt Wittner Márta 1956-os hős, halálaitól volt a tábor vendége. Sajnálatos módon, a szerencsétlen időpont miatt – hétköznap délelőtt – kevesen tudtak elfőnni Márta néni

előadására, ám akik ott voltak, fűhittel hallgatták végig a megrendítő előadást. A délután folyamán a táborozók a Páneurópai Piknik emlékhelyen tartott ünnepségen vettek részt, s itt emlékeztek a soproni polgárokkal együtt az 1989-es határnyitás 19. évfordulójára. A megemlékezésen a Soproni Helyi Szervezet elhelyezte az emlékezős virágát. Az esti zenés program keretében belüli Kovács Gábor bonyhádi muzsikás adott elő jó néhány zenés versfeldolgozásai közül. A muzsikálás a „hivatalos koncert” után a táboroznél is folytatódott.

Augusztus 20-án, Szent István királyunk ünnepén is gazdag program várt a táborozókra és a táborba kilátogató érdeklődőkre. Délelőtt lovas-íjász és baranta bemutató volt a program. A kissé késői kezdés ellenére minden biztonnal feledhetetlen emlék maradt a vendégeknek a bemutatók meglekintése. A délután folyamán Andrásfahy Bertalan néprajztudós professzor előadását hallgathatták meg az érdeklődők, amely központi témája a magyarságkép torzulása volt. A záró zenei program keretében belüli Súlyosfi Nagy Zoltán „égbekiáltó” adta elő ősl magyar zene összeállítását.

A beszámoló vége felé álljon itt néhány statisztikai adat: A táborban – szervezőkkel együtt – összesen 17 fiatal élt bentlakóként. A programokkal telt napokon (15-től 20-ig) a tábor területén összesen mintegy 600 ember fordult meg. Két kiemelkedő adat: Az összes látogató közül 250-en voltak Papp Lajos professzor napján, 150-en Böjte Csaba atya napján.

Összességében azt mondhatom, hogy a II. Turul Tábor már méltó volt annak a szellemiségnek a bemutatására, továbbadására, amelyet képviselünk. Természetesen levontuk a tanulságot, s tudjuk, hogy mit érdemes jövőre másként csinálni a még nagyobb siker érdekében. De mindannyian úgy érezzük, hogy az I. Turul Tábor szervezői alatt még csak keresett vezérfonalat idén már elkaptuk, s így a jövőben egyre rutinosabban, egyre színvonalasabb hagyományörző rendezvényt tudunk megtartani a soproni erdőben.

Kovács Máté

Mirovi látogatás

Idén június 14-én, szombaton emlékeztünk Esterházy Jánosra, halálának helyszínén, a morvaországi Mirovban. Annak ellenére, hogy a múlt év őszén cseh történészek kutatásai alapján meg tudtuk, hogy Esterházy János hatvani nem itt, hanem a prágai motoli temetőben nyugszik, az ostravai magyarok nagy lelkesedéssel szervezték meg az emlékünnepséget. Csaknem ötvenen jöttek össze az Esterházy-tisztelőik közül, és tették emlékeztetésé a napot.

Az emlékezés a börtönkapóknában kezdődött katolikus misével, amelyet Zsidó János esperes-plébános mutatott be. Nemcsak Esterházy Janki üdvéret imádkoztunk, hanem közbenjárását is kértük hitünk és magyarságunk megtartása érdekében. Ezt követően az emlékezők átvonultak a község temetőjébe, ahol koszorúzásra került sor. Jelen volt a község polgármestere is, neki köszönhető, hogy a temető most is példás rendben volt, az élénk szél a cseh, a lengyel és a magyar zászlót lengette. A himnuszok elnéklése után koszorút helyezett el a prágai magyar nagykövetség, a Magyar Koalíció Pártja, a csehországi lengyel kisebbség, és a szlovákiai magyar cserkészek szervezetei képviselői, a Posoneum Társulás, a Rákóczi Szövetség, a helyi polgármester és

a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége. Az Esterházy-emlékműnél a cserkészek álltak díszőrséget.

Elhangzott néhány emlékező beszéd is: Gurszki Zsuzsanna konzul asszony Esterházy megpróbáltatásairól szolt, Ladányi Lajos politikusi életművét emelte ki, Martényi Árpád pedig megemlékezett Stelcer Elemétről, aki évekig szervezője és támogatója volt a mirovai emlékünnepségeknek, majd szolt annak fontosságáról, hogy Mirov továbbra is maradjon kiemelt Esterházy-emlékhely, és kérte a csehországi magyarokat, hogy a mirovai mellett a motoli megemlékezést is szervezzék meg. A megemlékezés végén Hyvnr Anna mondott köszönetet mindenkőnek, aki eljött Mirovba, majd egy Wass Albert-verssel zárta az ünnepséget.

A záróidőszakot a helyi étteremben ebéden látták vendégül a szervezők, itt alkalom nyílt baráti beszélgetésekre is. Horváth Árpádné, az Esterházy Emlékbizottság tagja Gurszki Zsuzsától a motoli ünnepségek szervezésének támogatására kapott ígéretet.

Martényi Árpád

XIII. Majki Rákóczi Nap

Tizenharmadik alkalommal rendezte meg július 26-án a Rákóczi Szövetség Oroszlányi Szervezete és Millenniumi Alapítványa Majkon a Rákóczi Napot. Az eseményen megjelent többek között Ligron Gáspár Gábor a Rákóczi Szövetség főtitkára, Martényi Árpád az Esterházy János Emlékbizottság elnöke, Rajnai Gábor oroszlányi, valamint Martin Alföldi vágsellyei polgármester.

Az idei megemlékezés különleges eseményként a majki templomtorony falánál felavatják II. Rákóczi Ferenc bronz dombornívét. Az egyedülálló műalkotást az erdőlyi Szentgyörgyi Hagyományörző Huszárok adományozták a Rákóczi Szövetségnek azzal a szándékkal, hogy az Magyarországon a lehető legméltóbb helyre kerüljön. Az országos szervezet vezetése, több mint száz helyszín közül a majki kamaldull remeteséget választotta. Mint ahogy azt Rajnai Gábor köszöntőjében kiemelte, ez a megtiszteltetés az oroszlányi szervezet áldozatos munkája nélkül aligha kerülhetett volna eme méltó helyre. Az oroszlányi polgármester hozzátette:

aktivitásával, programjaival, illetve rendezvényével a közösség mára a város civil életének meghatározó szereplőjévé vált.

Nagy Csaba a szövetség városi elnöke köszöntőjében méltatta Rákóczl Ferencet, majd hozzátette: „A dombornív szentelése is erősítse bennünk a tudatot, hogy ma, a XXI. század hajnalán újra hinnünk kell, hogy létezik nemzeti összefogás. Létezik a szabadság, amelyet nem más emberek szabadságának rovására élhetünk meg. Rákóczl ezt az örökséget bízza ránk.”

R. Várkonyi Ágnes történész ünnepi beszédében felidézte a hadvezér korát, és annak jelentőségét, miközben sok érdekes történelmi adalékot is megosztott a hallgatósággal. Annak idején Rákóczl Franciaországban egy a majki remeteséghöz hasonló kolostorba vonult be, tett némasági fogadalmat, ellenállása jelképeként. A hadvezér állítólag arról is rendelkezett, hogy halála után szívet Magyarországon a kamaldullaknál helyezték végső nyugalomra. A történész hangsúlyozta a nemzeti összefogás fontosságát, amit azzal is illusztrált, hogy a

majki cellákat olyan családok építették, akik az 1703-1711-es szabadságharcban egymással ellentétes oldalon harcoltak.

A dombornív felavatását kulturális műsor előzte meg, melyen felléptek a Komáromi Révész Színház tagjai, a nagykőrvi tárogatók, valamint Nagy Roland szavalata színesítette a programot. A dombornív megáldását követően a jelenlévő politikai és társadalmi szervezetek, illetve a partnertelepülések képviselői elhelyezték a tisztelet koszorút II. Rákóczl Ferenc új emlékhelyénél.

Ivák István

Magyar Hősök Emléknája Oroszlányban

Az első ízben 1917-ben bevezetett, majd 2001-ben újra hivatalos rangra emelt Magyar Hősök Emléknájának ünnepségét rendezte meg a Rákóczi Szövetség oroszlányi helyi szervezete május 31-én. Az emléknaj ezer év magyar hőseiről, kivétképpen a két világháború hősi halottairól való megemlékezést szolgálja. Az ünnepségen Oroszlány lakói mellett a város vezetése, a pártok helyi alapszervezeteinek képviselői, valamint a civil szervezetek tagjai is jelen voltak. Az evangélikus templom előtt tartott ünnepségen Koltay András, a Rákóczl Szövetség elnökségi tagja tartott ünnepi beszédet. Ezt megelőzően Nagy Roland szavalta el Budai János Géza Magyar hősök című versét, majd Farkas Etelka evangélikus lelkész mondott imádságot. Az ünnepség végén a résztvevők elhelyezték koszorúikat az első és második világháborús hősi halottak dícsőségét megőrkítő emléktáblák alatt.

Nagy Csaba

Rákóczl-alapszervezetek megyei találkozója

Május 23-án, Bábolnán tartották meg baráti összejövetelüket a Komárom-Esztergom megyében aktívan működő Rákóczl Szövetség alapszervezetei. A találkozó a házigazda bálbaltaiakon kívül az oroszlányi és a komáromi szervezetek képviseltették magukat. A vendégeket Faragóné Novadovszky Nóra, a helyi szervezet titkára köszöntötte, majd kötetlen beszélgetés keretében belüli tapasztalatcserére, együttműködési lehetőségek áttekintésére került sor. Nagy Csaba, oroszlányi elnök – a megyében elsőként megalakult szervezet nevében – az elmúlt 13 év alatt szerzett tapasztalatokról, saját rendezvényeiről és programterveikről tartott beszámolót. A találkozó javaslat született egy regionális összefogásra, mely a megyében működő helyi Rákóczl-szervezetek közös rendezvényeinek lehetőségét, ünnepségek megszervezését segítené elő.

Nagy Roland

Nemzetközi Történelmi Vetélkedő Oroszlányban

Zsúfolásig megtelt április 26-án a Művelődési Központ kamaraterme, ahol a Rákóczl Szövetség oroszlányi szervezete immár ötödik alkalommal rendezte meg nemzetközi történelmi vetélkedőt. Nyitányként Petőfi Sándor Rákóczl című versét Nagy Roland, a helyi Lengyel József Gimnázium tanulója szavalta el.

A Rákóczl-szabadságharc története címet viselő színvonalas megemlékezésen a helyi iskolákon kívül a kistérséget képviselve Kocskéd diákjai, valamint a tatal Református Gimnázium tanulói is részt vettek. A határon túli kapcsolatokat ápolván, jelen volt Sziovákiából Bátorkeszi, Ipolybálg, Léva, Nagykapos, Nagykőr, Szalka, Vágsellye, valamint Romániából Székelyhíd fiataljainak csapata is. A tizenöt csapat részvételével zajló vetélkedőn Nagy Csaba elnök köszöntötte a jelenlévőket és felkészítő tanáraikat, majd ezt követően megkezdődött a verseny, melyen a Török Endréné által összeállított feladatok megoldása során adhattak számot tudásukról a fiatalok.

felkészítőik áldozatos segítségét, és külön gratulált a szervezőknek a nemzetközi program megszervezéséért.

A versenyen első helyezést ért el a tatal Református Gimnázium csapata, második lett a nagykaposi Erdélyi János Magyar Tanítási Nyelvi Alapiskola, míg harmadik helyen a tévdi Egyházi Gimnázium együttese végzett. A győztes és a helyezettek a Rákóczl Szövetség és a Hétra Alapítvány sok-sok ajándéka mellett egyhetes sátoralajhelyi táborozást is nyertek. A vetélkedő végetért a résztvevő csapatok megkoszorúzták a városban 2006-ban felavatott Rákóczl-szobrot.

A délután záró programjaként a rendező Oroszlányi Rákóczl Szövetség a határon túli vendégek tiszteletére kirándulást szervezett a fehérvárcsurgói Károlyi-kastélyba, valamint a bodajki kálváriadombra.

Ivák István

Keresztény gólyatábor, Esztergom

Augusztus 21-24. között Esztergom adott otthont az első keresztény gólyatábornak, a Rákóczi Szövetség támogatásával. A rendezvényen olyan leendő elsőéves hallgatók vettek részt, akik őszől Budapest valamelyik felsőoktatási intézményében kezdik meg tanulmányaikat. A Rákóczi Szövetséget a táborban Csáky Csongor képviselte.

A tábor célja az volt, hogy keresztény szellemiségű fiatalok, akik az új tanévben bekapcsol-

lódnak fővárosunk egyetemi életébe, megismerhessék egymást, illetve találkozhassanak akár leendő iskolatársakkal is. A résztvevők az ország különböző pontjairól érkeztek, és különféle egyetemre nyertek felvételt.

Az együtt töltött idő alatt tájékozódhattak a felsőoktatási intézményekről, a Budapesten működő keresztény közösségekről; voltak kiscsoportos beszélgetések, itt a gólyák kérdezhettek a felsőbb éves hallgatóktól. A táborfűz körül kötetlenebbül is társaloghattak, ismerkedhettek, a közös éneklés pedig már első este megalapozta a jó hangulatot. Külön sikere volt a teaháznak és a Lumen Christi együttes koncertjének. Alkalmot nyílt arra is, hogy együtt játsszanak, sportoljanak, a Vaskapu hegyre tett rövid túra fáradalmait pedig feledtette a Dunára és a környező hegyekre nyíló csodálatos kilátás.

A táborozók ellátogattak Székely János püspök úrhoz egy beszélgetésre, megmézhették a Szent Adalbert központot, és megismerhették e nagy múltú város nevezetességeit is. A programot színesítette Csókay András Idegsebész, valamint Becker Gábor, a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmenetkari Kar dékánjának előadása.

Az utolsó közös estétől estén tábori bálra került sor, ahol volt egy kevés társastánc-

oktatás, illetve görög táncbázis is. A program vasárnap délelőtt szentmisével ért véget. A Bazilikában Pákozdi István atya, egyetemi lelkes szentbeszédéből mindnyáján útravalót kaphattak egyetemi évcikkez.

Néhányan úgy vélték, hogy a program kicsit zsúfolt volt, összességében azonban kellemesen telt az idő, végig remek hangulat uralkodott, mindannyian szép emlékekkel tértek haza. A tábor beváltotta a hozzá fűzött reményeket, mert elérte célját. Az alkotókedvű hetekben, hónapokban ezek a diákok talán nem őrzik majd teljesen idegennek a felsőoktatás világát, illetve bármikor segítséget kérhetnek itt megismert társaiktól – legyen szó akár a felsőbbévesekről, akár a velük egykorúakról.

Köszönet illeti a szervezőket, a segítőkészek és támogatókat, nélkülük biztos nem lett volna ilyen színvonalas ez a tábor. Egy ilyen szép kezdés után reméljük, sikerül hagyományt teremteni, hiszen jövőre is sokan lesznek elsősök (<http://golyatabor.egylek.com>). Az idei gólyáknak pedig azt kívánjuk, kísérje áldás útjukat!

Daubner Tímea Krisztina

Utazás Kárpátalján a Rákóczi Szövetség képviseletében

A Kárpátaljai Magyar Diákok és Ifjak Kutatók Szövetségének (KMDFKSZ) meghívására látogatást tettem Kárpátalján. Az utazásra 2008. július 26-28. között került sor. Az első élmények rögtön a határátkeléskor érkeztek, az ukrán vámosság az autópapírjainak megtekintése után ugyanis vissza akartak fordítani, mert számukra nem volt elfogadható a magyar jogszabályoknak megfelelő meghatalmazás. Végül szerencsém volt (engedélyek lettek a vámosság) nem úgy, mint azoknak a Nagyváradról érkező nyári egyetemistáknak, akik vissza kellett fordulniuk az ukrán hatóságoknak megfelelő papír beszerzéséért, ők emiatt egy nappal később érkeztek meg a Péterfalván megrendezésre kerülő nyári egyetemre.

Még mielőtt a nyári egyetemen részt vettem volna, látogatást tettem Ungváron és az Ungvártól 15 km-re fekvő Kisgyőzőn, ahol a Credo Alapítvány által fenntartott magyarnyelvű zeneoktatás helyszínét tekintettem meg.

A zeneiskola tanára, Ivaskovics József azon fáradzik, hogy a református egyház tulajdonát képező, az általános iskola mellett található épületet felújítsa, és alkalmassá tegye zeneoktatásra és kulturális események befogadására. A helyi kultúrház ugyanis használhatatlan álla-

potban van. Munkájához persze elkélne anyaországi segítség is, ami egyelőre nem érkezik.

A Péterfalván megrendezett III. Kárpátaljai Magyar Nyári Egyetemen is részt vettem, ahol bemutattam a Rákóczi Szövetséget az egybegyűlt hallgatóság előtt. A nyári egyetemet Seres János esperes nyitotta meg. Előadást tartott Fedinc Csilla a Magyar Tudományos Akadémia munkatársa, kisebbségkutató, valamint a beregszászi magyar konzulátus munkatársa is.

Csarnovics Istvánnal, a nyári egyetem szervezőjével sikerült megállapodnunk abban, hogy közreműködik az ungvári helyi Rákóczi alapszervezet felállításában, újjalapításában.

A visszautazásom sem volt zökkenőmentes, mert négy órát kellett vesztegetni a határon, ez esetben feltehetőleg a magyar hatóságoknak köszönhetően. E tapasztalat egyáltalán nem engedett arra következtetni, hogy a magyar állam mindent megtesz annak érdekében, hogy a kárpátaljai magyarok könnyedén járhassanak át az anyaországba. Ilyen állapotok mellett nem könnyű a magyar nemzet lelki egyesítésén munkálkodni.

Ambrus Sándor

A Gloria Victis történelmi vetélkedő elődöntőjének eredményéről

A Rákóczi Szövetség 2008 tavaszán *Hunyadiak és kora* címmel hirdette meg 13. alkalommal a Gloria Victis elnevezésű középiskolai történelmi vetélkedőt. A vetélkedőre 281 háromfős csapat jelentkezett közel 200 Kárpát-medencei iskolából. Az iskolai forduló eredményei alapján, az alábbi csapatok kaptak meghívást az október 22-én, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen sorra került középdöntőre. A 71 csapatból 24 olyan iskolát képvisel, ahol már működik a Rákóczi Szövetség szervezete. A középdöntő alapján, a legeredményesebb 10 csapat mérte össze tudását október 23-án, a szóbeli döntőben.

	Iskola neve	Város	Felkészítő tanár	diák	diák	diák	pontszám
1	Munkácsi 3. sz. II. Rákóczi Ferenc Középszkolák	Munkács	Kopchva Anabella, Székely Erzsébet	Kuřava Viola, Hegedűs Veronika	Orbán Edina, Kollár Eszter	Pfeifer Anita, Lipcsei Lilla	84,5
2	Árpád-ház Szent Erzsébet Középszkolák	Esztergom	Hosszú Csaba	Burlán Bence	Imhoz Orsolya	Székely Dávid	81
3	Ciszterci René Nagy Lajos Gimnázium	Pécs	Fülöp Csaba	Kovács Tibor	Szabó Norbert	Tóth Dorina	81
4	Fülek Gimnázium	Fülek	Péterfy Gábor	Gacat Szilvia	Kis Mihály	Székely Balázs	80
5	Evangélikus Gimnázium, Aszód	Aszód	Tóth István	Monostorné Tóth Gabriella, Tengler Tamás	Holczar Eszter	Mészáros Anikó	80
6	Táncsics Mihály Gimnázium	Miskolc	Mészáros Anikó	Postáné Pócs Györgyi	Cseh Anett	Papp Henriett	79
7	Budapesti János Gimnázium és Szakközépszkolák	Csongrád	Hosszú Csaba	Mufics Mária	Beró Virág	Szilasi Beáta	79
8	Ciszterci René Nagy Lajos Gimnázium	Pécs	Sáfrány Irma	Ráklya Bernadett	Kovács Beáta	Tecsey Veronika	78,5
9	Nagyenyerei Magyar Tannyelvű Gimnázium	Nagyenyere	Varga László	Herdos Gergely	Keszeg Péter	Dobozsáky Anikó	78,5
10	Budapesti Felső Evangélikus Gimnázium	Budapest	Hosszú Csaba	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	78
11	Középiskola, Kárpátalja	Győr	Székelyné Nagy Csilla, Gelencsérné Szarka Mária	Csepel Hajnalka, Kesztyűs Mária	Lukács Ferenc, Sándor Anna	Szalai Loretta, Bodzán Réka	78
12	Bathányi Kázmér Gimnázium	Szeged	Székely István	Horváth Péter	Székely Dávid	Székely Balázs	78
13	Széchenyi István Gimnázium	Dunaújváros	Székely István	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	78
14	Budapesti Felső Evangélikus Gimnázium	Budapest	Hosszú Csaba	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	77,5
15	Budapesti Felső Evangélikus Gimnázium	Budapest	Hosszú Csaba	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	77,5
16	Budapesti Felső Evangélikus Gimnázium	Budapest	Hosszú Csaba	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	77,5
17	Budapesti Felső Evangélikus Gimnázium	Budapest	Hosszú Csaba	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	77,5
18	Szent László Gimnázium	Nagyvárad	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	77
19	Avast Gimnázium	Miskolc	Nyír Zoltán	Bujdosó Tamás László	Bujdosó Tamás László	Bujdosó Tamás László	76,5
20	Bessenyei György Gimnázium és Kollégium	Miskolc	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	76,5
21	Kodály Zoltán Gimnázium	Győr	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	76
22	Pápai Református Kollégium Gimnáziuma	Pápa	Horváth András	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	76
23	Párisi Gimnázium	Budapest	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	76
24	Táncsics Mihály Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	76
25	Árpád Gimnázium	Nagyvárad	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	75,5
26	Széchenyi István Gimnázium	Nagyvárad	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	75,5
27	Jedőy Klára Gimnázium	Nagyvárad	Kovács Krisztina	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	75,5
28	Nyugat-Magyarországi Egyetem	Sopron	Miklós Anikó	Lacó Árpád	Lacó Árpád	Lacó Árpád	75,5
29	Széchenyi István Közgazdasági, Információs Szakközépszkolák és Kollégium	Nyíregyháza	Kolovics Edit	Mészáros Anikó	Mészáros Anikó	Mészáros Anikó	75,5
30	Táncsics Mihály Gimnázium	Oroszló	Kolovics Edit	Mészáros Anikó	Mészáros Anikó	Mészáros Anikó	75,5
31	Járási György Katolikus Gimnázium és Kollégium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
32	Árpád Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
33	Árpád Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
34	Bessenyei György Gimnázium és Kollégium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
35	Fülöp Csaba Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
36	Nagybörzsöny Magyar Tannyelvű 8-éves Egyházi Gimnázium	Győr	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
37	Petőfi Sándor Gimnázium és Gépi Szakközépszkolák	Aszód	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
38	Ruhasszabó István Gimnázium	Beregszász	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
39	Széchenyi István Gimnázium	Beregszász	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
40	Vajda Péter Gimnázium	Beregszász	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
41	Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium	Bonyhád	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
42	Garay Jenő Gimnázium	Beregszász	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
43	Gyulai Sándor Gimnázium	Gyula	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
44	József Attila Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
45	Petőfi Sándor Gimnázium	Beregszász	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
46	Rozsnyói Magyar Tannyelvű Gimnázium	Rozsnyó	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
47	Sipkay Barna Kereskedelmi Vándoriskola	Nyíregyháza	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
48	Idegenforgalmi Középszkolák	Kaposvár	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
49	Táncsics Mihály Gimnázium	Dobozsáky	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
50	Vékony István Gimnázium	Vác	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
51	Bathányi Kázmér Gimnázium	Szeged	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
52	Bocskai István Gimnázium	Bocskai	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
53	Széchenyi István Középszkolák és Kollégium	Egyházas	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
54	Általános Iskola és Gimnázium	Alkaj	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
55	Janusz Pannonius Gimnázium	Pécs	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
56	Művelődési Központ, Érséki János Gimnázium	Pécs	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
57	Bessenyei György Gimnázium és Szakközépszkolák	Aszód	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
58	Comenius Magyar Tanítási Nyelvi Gimnázium	Zalaegerszeg	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
59	Kodály Zoltán Gimnázium	Győr	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
60	Táncsics Mihály Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
61	Tóth István Református Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
62	Léczai Tivadar Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
63	Pécsy István Gimnázium, Érsekújvár	Pécs	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
64	Tóth István Református Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
65	Munkácsi István Gimnázium	Miskolc	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
66	Fülek Gimnázium	Fülek	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
67	Marosvásárhelyi Református Gimnázium	Marosvásárhely	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
68	Selye János Gimnázium	Szeged	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
69	Madách Imre Magyar Tannyelvű Gimnázium	Szeged	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
70	Szeredyi Marcell Gimnázium	Szeged	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5
71	Fegyvernégy Ferenc Nyelvelméleti Gimnázium	Ipolytölgy	Hudák Réka	Székely Dávid	Székely Balázs	Székely Balázs	75,5

Charlotte-Josephine, a Rákóczi-család elfelejtett utolsó ivadéka

II. Rákóczi Ferenc idősebb fiának, Rákóczi Józsefnek egy Charlotte-Josephine (Józefa-Sarolta) nevű leánya született 1736. december 11-én Párizsban, mikor az apja már Törökországban tartózkodott. A kislány nem volt még két éves, amikor az apját elvesztette, és mivel egy évre rá az anyja újra férjhez ment egy külföldi arisztokratához, majd ezután alig törődött vele, gyakorlatilag apátlan-anytalan árva lett. Szerencséjére a francia király fia, a Dauphine értesült a szegény kislány elhagyatottságáról, és elhozatta Versailles-ba, hogy személyes utalmába vegye. A hatalmas kastélyban a Dauphine lakosztálya külön világot alkotott. Mialatt a király mulatozott, züllött, szórakozott, vadászott vagy kártyázott, a trónörökös és a felesége csendes áhítattal töltötték az idejüket. Körül voltak véve papokkal, szerzetesekkel, apáccal. Szent öfoglokról értsalogtak, szent könyveket olvastak, lelki gyakorlatokat tartottak, naponta többször misére jártak. Nem csoda ezek után, ha egy ilyen környezetben a kis árva leány nagyon erős vallásos meggyőződést alakított ki.

Működő hatéves lett, a Dauphine jobbnak látta kedves ismerőse, Carignan savoyai hercegné gondjára bízni nevelését. A hercegné Anney-ba vitte a gyereket, és mivel jóban volt a helyi Vízitációs kolostor főnöknőjével, megkérte, hogy fogadja növendékei közé a Dauphine személyes gyámsága alatt álló kis Rákóczi hercegnőt. Abban az időben az arisztokrácia leányait legtöbbször apácázárdákban nevelték.

Józefa-Sarolta kilenc éven keresztül boldogan és gondtalanul élt a Vízitációs rend házában. A rend szemléletű, de nem annyira szigorú, mint például a karmeliták. Nagy súlyt fektetett a zenére és a kórusművészeire. Józefa-Saroltának pedig volt kedve és tehetsége a zenéhez. A zárdai élet nem volt terhese, hiszen nem volt kíváncsi a külső világra, valószínűleg azért, mert nem volt igazi családja. Az anyja végleg csorbahagyta, és többé nem törődött vele. Ami az egyetlen rokoni, nagybátyját, Rákóczi Györgyöt illeti, ő Párizs mellett élt, és soha sem érdekeltődött unokahúga hol- és hogyanja iránt. Így Józefa-Sarolta családját az annecy-i monostorban találta meg, tanulóitársai és tanító körében. Gyöngé, jószágos jellem léven meg volt elégedve azzal, ami neki osztályrészül jutott.

1747-ben, tízévesen elvégezte elsőadózását, és ettől kezdve egyre jobban vonzódott az apácaélet iránt. Jóllehet ez idő tájt Carignan hercegné egy látogatás alkalmával elmondta neki, milyen híres fejedelmi családok származik, és milyen tekintélyes nagybáty volt a nagyapja, és a tudat, hogy történelmi uralkodó dinasztiához tartozott, nem vette el kedvét a világtól ezért életét.

1753-ban, mire tizenhat éves lett – tehát eladósorba került –, az akkori szokások szerint, a Dauphine utasítására Carignan hercegné visszavitte Párizsba, ahol a Vízitációs rend kolostorában kapott szállást, közeledő házasságkötéséig. A nagy rendházból, mely a hírhedt Bastille állambörtön mellett fekvő és a Szajnáig terjedt el, ma csak a templom maradt. Az épületek, a park, a konyhakert, a gyümölcsös helyeit házakat és utcákat alakították ki Napóleon idején.

1754 tavaszán, felhasználva az alkalmat, amikor Carignan hercegné egy tündöklő estély szervezését ajánlotta fel számára, bevallotta neki, hogy nem kíván férjhez menni, hanem inkább apáca lenni. A Dauphine helyeselte döntését, és hozzájárult,

hogy azt az összeget, amit hozományul adni szándékozott neki házasságkötése alkalmával, a fogadalmátétele napján odaadja a Vízitációs rendháznak. A király is ugyanezt ígerte. Ellenben anyja és nagybátyja, amikor szándékáról értesültek, kifogásolták a leány rendbe lépését, azzal az ürüggyel, hogy gyenge az egészsége. De mit számított a király és a trónörökös jóváhagyásával szemben azoknak a véleménye, akik eddig teljes közömbösséggel viselkedtek irányában? Így történt, hogy 1754. június 10-én próbáltörre felvette az apácátöltat. Aznap a kolostor jegyzőkönyvébe saját kezűleg a következő szöveget írta: „En, Rágotsky Józefa-Sarolta, Rágotsky József-Pécer és de la Contacière Maria leánya, sizenhet és fél éves, saját elhatározásomból, miután a rendházbán a három hónapi felkészítésnek eleget tettem, valamint a rend szabályaiival és gyakorlatiáival megismerkedtem, kértém, hogy engedjenek belépni a rendbe, mint próbaldós nővér, amely engedélyt Isten kegyelméből megkaptam. Alulírott, ezentűl Charlotte-Joséphine nevet viselő próbaldós nővér. 1754. június 10-én.”

Pont egy évre rá, 1755. június 11-én letette végleges szerzetesi fogadalmát. Akkor először és egyben utoljára a jegyzőkönyvet úgy írta alá: „soeur Charlotte-Joséphine Ragotski de Brogny”, ami arra enged következtetni, hogy amikor Annecy-ban tartózkodott, a város mellett lévő Brogny nevű faluban élt, és ebből eredt nevének kiegészítése.

A birtokunkban lévő leírások bizonyosága alapján kétségtelen, hogy Charlotte-Josephine hasonlított híres nagyapjához, nemcsak magas termete és külső megjelenése miatt, hanem azért is, mert ugyanazok az erős vallásos érzelmek és ugyanaz a hajlam munkált benne is. Ismeretes, hogy II. Rákóczi Ferenc szívesen vonult volna véglegesen a kamalduli Grosbois-i monostorába, ha erre lehetőséget talált volna. Gyakran járt a szerzetesekhez, zárda-jukban több vallásos íratot szerkesztett, köztük sokkal jobban érezte magát, mint a francia király fényes udvarában. Nem meglepő tehát unokája valósi buzgalma sem.

A főnöknő a rendbe való belépése után már egy hónappal – fellismerve az új nővér magas műveltségét – a növendékek iskolájának másodtanfőnőjévé nevezte ki. Flatsásga dacára megálta a helyét, úgyhogy 1765-ben, midőn az iskola igazgatónővérenek megrendült egészsége való tekintettel le kellett mondania hivataláról, a főnöknő habozás nélkül Charlotte-Joséphine-nek adta át a helyét. Ezután majdnem haláláig ő vezette a zárda iskoláját, pedig már ugyanabban az évben nagyon beteg lett, megkapta a fekete himlőt. Mindenki azt hitte, rövidesen kiúszik a lelkét, a pártizsi érsek koadjutorja el is írt feladni neki az utolsó kenetec, de ő csodálatosképpen meggyógyult. A csínyta betegsége azonban annyira megrendítette az egészséget, hogy ettől kezdve gyakran különböző fájdalmakról panaszkodott, különösen a száj és a torok fokélyes gyulladástól szenvedett.

Az évek során egyre rosszabb lett az állapota, főleg miután 1778 januárjában tüdőgyulladását kapott egy megfázás következtében. Ezután még két évig élt. Tizenegy évig taró gyötrelmes betegség után, 1780. július 3-án, a Vízitációs ünnepének másnapján halt meg Párizsban a Rákóczi fejedelmi család utolsó sarja.

Bernard Le Calloc'h

Jávorka Ádám francia alezredes

1718. július 21-én Passarovic-ban VI. Károly német császár (III. Károly magyar király) békeszerződést írt alá Törökországgal. Ennek értelmében visszakapta a temesvári bűnságot, Magyarország egyetlen tartományát, mely még oszmán uralom alatt maradt a karlócai béke után [1699]. Egy majdnem kétszáz évig tartó hódoltság értekkor véget. Ettől kezdve valóban azt lehet mondani, hogy a visszahódított hadműveletek befejeződtek. A Rákóczi Ferenc mellett török földön élő magyar bujdosók megértik, hogy nincs többé reményük keleten harcolni. Sokan elhatározzák, hogy elhagyják Törökországot, átmennek Franciaországba, és ott beállnak a Bercsényi László Irányításá alatt álló huszárezredbe, és 1721 júliusában elvitorláznak Marseille-be.

Érkezése után a buzdó, tehetséges százados a legnagyobb örömeire újra harcolhat, száguldo, portyázik, lesbe megy, újra elemében van. Olyan sok sikert arat, hogy nemcsak őrnaggyá nevezik ki.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem korabeli arcképe

Koszolányi Jávorka Ádám felvidéki születésű, 1684-ben jött a világra a Nyitra megyei Nagykoszolányban, egy kisemesei családban, melynek pompás címerén kívül igen kevés vagyonra volt. Nagyszombatban tanult, a híres Jezsuita gimnáziumban és egyetemen, de a Rákóczi-szabadságharc kitörése miatt nem fejezte be tanulmányait, mert az első adandó alkalommal elhagyta az egyetemet, és beállt katonának a felkelők oldalán. Besorozása után mindjárt kiűzték vitéségével, bátorságával, ügyességével, úgyhogy 1708-ban már hadnagygy lépték el. Ekkor kérésére átírták a könnyűlovassághoz, amely fegyverem a nagyobb katonák reményével kecseslet – hiszen a dallás termetű fiatal hazafi kimondottan kakaados hajlamú. Ocskay László dandártábornok helyezi át, ahol rövid időn belül megállapítja, hogy a dandártábornok – bár hűsiesen viselkedik a csatatéren – egy becses, részegeskedő, tivornyázó kardcsörtelős. Ekkor az Érsekújvárot átviaszózó Géczy Gábor huszárezredhez csatlakozik, azzal sem törődve, hogy új állásában csak alhadnaggy rangot kap. Neki a becsület kell, nem a rang.

Több hónapon keresztül tevékenyen részt vesz merész portyázásokban. Sok tanújelét adja leleményességének, vakmerőségének. Ez a kockázatos, veszélyes élet, az állandó száguldas teszik neki igazán, itt végre elemében van.

1708 augusztusának végén értesül Ocskay hazatéréséről. Többedmagával megesküszik, hogy elfogja az árulót. El is fogta, és ezután Ocskayt az érsekújvári rögtönítelő bíróság már másnap halálra írtte. Jávorkát, bátorságának jutalmául, századosi rangba léptetik el ő. Vitézül harcol tovább a kurtac ügyért, egészen a szarmár legyőzetettéig, vagyis 1711 májusáig. Akkor kénytelen Lengyelországba menekülni, de onnan néhány tiszti társaságában álruhában csakhamar visszatér, azzal a feladattal, hogy ismét felkelést szervezzon. Végül is a császáriak elfogják, letartóztatják, és perit akarnak indítani ellene, amikor sikerül megszöknie.

Három évig orosz szolgálatba szegődik, mint a székesszi Turkolly Sámuel és sok más kurtac katonája. Később Törökországba megy, és letelepszik Rodostóban, Rákóczi udvarában. Itt tartózkodott, amikor Bercsényi Miklós fia, László francia ezredes elfőtt honfőrsáit toborozni egy alakulóban lévő francia huszárezredbe. Jávorka habozás nélkül jelentkezik, és 1721 júliusában elvitorlázik Marseille-be.

Érkezése után a buzdó, tehetséges százados a legnagyobb örömeire újra harcolhat, száguldo, portyázik, lesbe megy, újra elemében van. Olyan sok sikert arat, hogy nemcsak őrnaggyá nevezik ki.

Bernard Le Calloc'h

Mikes Kelemen Versailles-ban

Mikes Kelemen apja székei nemes volt, a császáriak fia születésének évében, 1690-ben végezték ki a Thököly Imre felkelésében való részvétele miatt. Ez bőven elég ok volt ahhoz, hogy fia ízig-veéig kurucnak érezze magát.

A kolozsvári gimnáziumban tanult, és mindjárt azt követően, tizenhat éves korában, II. Rákóczi Ferenc udvarába került apródként. Ekkor már egy év óta folyt a harc a labancok ellen. Később kamarás, majd főkamarás lett a fejedelem mellett, és urát úgy megszerette, hogy teljes odaadással szolgáltatta őt.

Amikor a szatmári béke véget vetett a szabadságharcnak, habozás nélkül vele tartott a száműzetésbe, noha neki nem kellett volna szöknie, mivel nem ragadott fegyvert, nem vett részt a csatákban. De pusztá szeretetből nem akart elválni tőle, inkább megosztotta vele a bujdosás keserű kenyerét és szomorú hontalanságát. Megható hűséggel kísérte el Lengyelországba, és onnét Franciaországba.

1713. január 13-án érkeztek meg francia földre. Rögtön Versailles-ba mentek, mivel Rákóczi Ferenc XIV. Lajos személyes vendége volt. A Napkirály rendelkezésére bocsátotta a Versailles keleti oldalán fekvő Clagny kastélyt, mely 1691 óta, szeretője, Madame de Montespan kegyvesztettsége óta üres volt. Mikesnek tehát nem kellett lakást bérelni a városban. Sokszor bement a királyi palotába, hogy urát szolgálja, ha az az udvarban tartózkodott. Máskor Párizsban szállt meg, a Szajna partján fekvő Hotel de Transylvanie-ban. Béjárta a várost, az utcákon bémésködött, és ismeretéseget kőított az idegen világgal. Szorgalmasan tanult franciául beszélni és írni, és hozzákezdett a francia írók műveinek olvasásához. Igaz, üres erszénye miatt bizony nem egykönnyen vásárolt könyveket, mégis az alatt az öt év alatt, amikélen Versailles-ban lakott, igyekezett minél közelebből megismerkedni az akkor fénykorát élő francia klasszikus irodalommal. Kétségkívül elérte célját, ezt Törökországban hátrahagyott kéziratai

Egy évre rá alezredesi rangra emelik, bátorsága elismeréséül. Mindig oda megy ahol ürest adhat és kaphat. Minden rajtatörséni jelen van, lovasai élén.

Jávorka Ádám csak három és fél évig szolgált a francia hadsereg Bercsényi-ezredében, de ez a rövid idő életének legboldogabb és legsikeresebb szakasza, nem is beszélve az igen tekintélyes zsoldról, amit a franciáktól kap. Biztosan végleg Franciaországban maradt volna, ha Rákóczi Ferenc nem hívta volna magához, hogy legyen főlovászmestere, mert személyesen is szüksége volt rá. Rodostóban már nem katonai, hanem diplomáciai feladatokat látott el. Mivel felvidéki volt, jól tudott szlovákul. Ezt a tudását akarta Rákóczi felhasználni a szláv nemzetek képviselőivel folytatott tárgyalások során, elsősorban Lengyel- és Oroszországban.

1721-ben, amikor Franciaországba jött, magával hozta János nevű idősebbik fiát, aki szintén katonatisztnak állt be a francia hadsereg könnyűlovasságához. Később a diplomáciai pályára lépett át, apjához hasonlóan. Nagyon szép karriert futott a francia királyok diplomáciai testületének szolgálatában.

TÖRÖK ORSZÁGI LEVELEK,
melyekben
A RAKÓCZI FERENC
Fejedelemmel ühözött Magyarok Történelmének egyéb emlékezesek dolgaival együen bejárásigolias alkalmak.

MIKES KELEMEN
Az erdélyi Fejedelemségnek utáni Késztárolás.
Miel fogit
Az eredetképpen való Magyar Kéziratokból hiada
MULATSÁG ISTVÁN
Az Jéhszerkesztésnek Tanszéke

SZOABATHELYEN,
Nyomatata SÁEET ANYAL JÓSEF.
1794

Rákóczi Ferencel nemcsak a száműzetést, hanem a francia kultúra szeretetét, és a buzdó valósságot is megosztotta. Ismeretes, hogy mint ő, mint a fejedelem rokonszenvezett a janzenizmus pietista mozgalomával, erkölcsistával és egyházi könyveket olvasott. Prédikációkat, elmélkedéseket, egyháztörténelmi műveket fordított, vagy inkább írt át franciából „székely nyelvre”. A rendelkezésre álló adatokból úgy tűnik, hogy addig, amíg Versailles-ban időzött, nem írt semmit, csak jegyzeteket, és csak a törökországi éveket „eredt meg a tolla”.

A Versailles-i tartózkodásáról alig tudunk egyebet. Az erdélyi fejedelem udvarának szerény, meghűdó tagja lehetett, szinte egy közönséges inas vagy szűrke hivatalkot, akit a kastélyban nyüzsgő udvaroncok alig vettek észre. Senki nem írt róla, még a kíváncsiskodó Saint-Simon, a híres memoárró sem. Senki nem említette a nevét, még egy levélben sem, az egyetlen kivétel: Szathmáry Király Ádám, Rákóczi udvari bejárója, 1714. március 30-i dátummal felfjegyzi naplójában, hogy aznap Mikes elkísérte urát a Madame de Maintenon által alapított Saint-Cyr-i leányintézetbe, egy nagypénteki szertartás alkalmából. Különben, noha majdnem biztos, hogy urával együtt sokszor járt Grosbois-ban a kamalduli kolostorban, senki nem hivatkozik jelenlétére. Kétségtelen, hogy a nagyurak ármékában, a francia köntösbe öltözött hűséges főkamarás nem vette ki részét a fényűző életből, nem volt tárgya az udvari pletykának. Ki sejtette volna, hogy egyszer ez a jelentéktelennek látszó ember kiemelkedő szerepet játszik majd a magyar irodalom történetében, és jelentős szerepet a francia kultúra elterjesztésében?

Mikes 1717. szeptember 15-én Rákóczival és több magyar bujdosóval együtt elhagyta Versailles-t. Miután öt éven keresztül szívtá magába a francia élet lemet, 1761-ben bekövetkezett haláláig irodalmi műveiben kitűnően hasznosította így megszerzett tudását.

Bernard Le Calloc'h

A 2008. évi felvidéki ösztöndíj-átadási ünnepségekről

A Rákóczi Szövetség immár negyedik éve szervezi meg a belratkozási program részét képező oktatás-nevelési támogatási akcióját, mely keretében több száz nagylelkű adományozó támogatása révén 10.000,- Ft egyszeri belratkozási ösztöndíjat adományoz mindazon, az akcióra kijelölt régiókban élő felvidéki családoknak, akik gyermekeiket magyar iskolák első osztályába íratják.

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan az Idel ösztöndíj-átadásokra is két fordulóban, 2008 júniusában, illetve szeptember-októberében kerül sor. Az eddig megvalósított ösztöndíj-átadások során a Szövetség 1084 arra jogosult kisdíák részére nyújtotta át a belratkozási ösztöndíjat 36 helyszínen (a részletes adatokat lásd a mellékelt táblázatban). Október folyamán további 847 kislgyermek szülei részére szervez a Szövetség átadási ünnepséget együttműködő partnerei közreműködésével.

Az ünnepségek megszervezésében és lebonyolításában a Szövetség munkáját a felvidéki Város és Vidéke Célalapok képviselői, illetve a helyi iskolák pedagógusai segítették, akiknek, illetve az akcióba bekapcsolódott minden adományozónak, Szövetségünk ezúton is köszönetet mond.

Ugyan az ösztöndíj akció kiértékelésére az átadások lezárulását követően, november-december folyamán kerül sor, már most is több pozitív eredmény tapasztalható a magyar iskolába íratott diákok számának növekedése tekintetében. Példaként említhetjük Lukanényét, ahol a tavalyi 3 gyermekhez képest idén 10 kisdíjakot írtak a szülők a magyar tannyelvű iskolába, valamint az ipolsági céllalap területét, ahol tavaly az iskolaköteles diákok 37,1% kezdte tanulmányait magyar iskolában, ezzel szemben idén 50,29%-uk.

Az ösztöndíjak részletes beszámolóját és kiértékelését a Rákóczi Hírvidő decemberi számában közöljük. A Pro Professione Alapítvány támogatásával szervezett akcióhoz továbbra is várjuk T. olvasóink csatlakozását.

A számlaszám: 11705008-20119193
(Rákóczi Szövetség)

Csáky Csongor, Kiss Péter, Rövid Éva

Átadási ünnepség időpontja	Helyszín	Ösztöndíjban részesített diákok száma
2008. június 23.	Vágsellye	19
2008. június 23.	Alsóbodok	21
2008. szept. 2.	Szímő	12
2008. szept. 03.	Kassa	15
2008. szept. 8.	Nagyszelmenc	20
2008. szept. 8.	Vaján	38
2008. szept. 8.	Nagykapos	86
2008. szept. 9.	Torna	30
2008. szept. 9.	Buzita	15
2008. szept. 9.	Szepsi	61
2008. szept. 8.	Ipolybalog	30
2008. szept. 8.	Csáb	4
2008. szept. 8.	Lukanénye	10
2008. szept. 9.	Pered	35
2008. szept. 9.	Negyed	38
2008. szept. 10.	Lég	9
2008. szept. 10.	Nagyszarva	12
2008. szept. 10.	Téjfalú	12
2008. szept. 10.	Somorja	59
2008. szept. 10.	Nagy magyar	26
2008. szept. 17.	Ragyolc	26
2008. szept. 17.	Fülek	77
2008. szept. 17.	Síd	18
2008. szept. 22.	Bodrog-szerdahely	26
2008. szept. 22.	Nagytrákány	60
2008. szept. 22.	Királyhelme	81
2008. szept. 22.	Palást	11
2008. szept. 22.	Ipolyszakállás	2
2008. szept. 24.	Zseliz	67
2008. szept. 25.	Pozsony	19
2008. szept. 25.	Szenc	20
2008. szept. 25.	Fél	10
2008. szept. 26.	Tornagörgő	14
2008. szept. 26.	Dermő	27
2008. szept. 26.	Pelsőc	28
2008. szept. 26.	Rozsnyó	46
Összesen		1084

Petőfi Sándor: Rákóczi

Hazánk szentje, szabadság vezére,
Sötét éjben fényes csillagunk,
Oh Rákóczi, kinek emlékére
Lángolunk és sírva fakadunk!

Az ügy, melynek katonája voltál,
Nemsokára diadalmat űl,
De te nem lész itt a diadalnál,
Nem jöhetsz el a sír mélyiből.

Hamvainak elhozása végett
Elzarándokolnánk szívesen,
De hol tették le a földbe téged,
Hol sírod? nem tudja senki sem!

Számkiűztek nemzedet körébül,
Számkiűzve volt még neved is,
S bedőlt sírod a század terhétül,
Mely fölött fekszik, mint paizs.

Oh de lelked, lelked nem veszett el,
Ilyen lélek el nem veszhetett;
Szálj le hozzánk hősi szellemeddel,
Ha kezdődik majd az űtközet.

Vedd a zászlót, vedd szellemkezedbe,
S vidd előttünk, mint hajdan vívéd,
S másvilági hangon lelkesítve
Erősítsd meg seregünk szívét.

S rohanunk az ellenség elébe,
S ha utánunk nyúl száz drága kéz,
S lesz előttünk száz halálnak képe:
Nem lesz közöttünk, aki visszanez.

S majd ha eljön győzedelmünk napja,
A szabadság dicső ünnepe,
Igy kiált föl millióknak ajka:
Aki kezdte, az végezte be!

Ady Endre:
Esze Tamás komája

Gábor flam Bécsé,
Oda is van növe,
Őrize lányom a Krisztusé,
Papok szeretője.

Morva grófé földem,
Asszonyom a sírban.
Menjünk, menjünk Munkács felé,
Már eleget sírtam.

Nincsen e világon,
Nem maradt már semmi:
Esze komám, ideje már
Rákócziért menni.

Magyar bolondoknak
Bolond útját járom
Bécsi lator lett a flam,
Pap-céda a lányom.

Váradon gyaláznak,
Bécsben kinevetnek,
Cíberén élt Esze komám,
Mondok egyet kendnek.

Urak, papok dölyfét,
Ím, eleget túrtük,
Gyomrunkba a sok bánatot
Már eleget gyúrtuk.

Rákóczi, akárki,
Jőjjen valahára:
Kígyóinknak, Esze komám,
Lépjünk a nyakára.

Az Esterházy János Emlékbizottság újjáalakuló ülése

A Rákóczi Szövetség elnöksége a 2008. március 26-i ülésén megválasztotta a Stelczer Elemér halála, Török Bálint lemondása és Molnár Imre tartós külföldi kiküldetése miatt újjáalakuló emlékbizottság tagjait. A Bizottság új elnöke Martényi Árpád lett, tagjai: Gerencsér Balázs, Horváth Árpádné, Izsák Lajos és Jeszenszky Géza.

Molnár Imre a bizottság külső tagja maradt, hiszen tudására, kapcsolatrendszerére és ismertségére a bizottságnak továbbra is szüksége van.

A tagok rögzítették, hogy az emlékbizottság munkájának célja továbbra is Esterházy János személyének és munkásságának minél hatékonyabb megismertetése a társadalom különböző rétegei körében, Esterházy rehabilitálásának elősegítése és Esterházy-émlékünnepségek szervezése, mások által szervezett ünnepségek támogatása.

CULTURA NOSTRA 2009

A Pannonhalmi Bencés Főapátság és a Rákóczi Szövetség nyolcadik alkalommal hirdeti meg Cultura Nostra címmel történelmi versenyt. A verseny Ideli témája: Megújulási törekvések a megosztott Magyarországon – Magyarország művelődéstörténete 1526-1635 között. A háromfordulós versenyen részt vehetnek magyarországi és határainkon túl élő magyar középsikolások, háromfős csapatokban képviselve iskolájukat. Az első két fordulót követően a szóbeli döntő a Tihanyi Bencés Apátságban 2009. április 4-5-én kerül megrendezésre. Jelentkezés és információ a <http://culturanostra.bences.hu> honlapon. Jelentkezési határidő: 2008. november 20.

Támogatók: Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt., Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft., Nemzeti Civil Alapprogram Nemzetközi Kollégium, Katolikus Pedagógia Szervezési és Továbbképzési Intézet.